

LUNDS
UNIVERSITET

Onlyfans - sexarbete eller pornografi?

En rättssociologisk studie av lagen och sociala normer

Av Diana Abdullayeva och Cornelia Blücher

LUNDS UNIVERSITET
Rättssociologiska
institutionen

Kandidatuppsats (RÄSK02)

Handledare: Patrik Olsson

Examinator: Anna Lundberg

Förord

Först och främst vill vi rikta ett stort tack till alla som har tagit sig tid att delta i vår enkät och skrivit ned sina reflektioner kring frågor som inte har självklara svar. Utan era svar hade analysen inte varit möjlig. Ett tack riktas även till Patrik Olsson som har handlett och uppmuntrat oss under uppsatsens gång.

Till sist vill vi tacka våra nära och kära som på olika sätt stöttat oss under skrivprocessen. Med denna kandidatuppsats avslutar vi tre fantastiska år som kriminologistudenter.

Tack!

Diana Abdullayeva och Cornelia Blücher

Lund, maj 2022

Abstract

The aim of the following study is to examine the legal status in Sweden in relation to Onlyfans as well as examining social norms surrounding the platform. The questions at issue regard Onlyfans and the content that creators sell there, in relation to the social norms regarding prostitution. This study also reviews how the content on Onlyfans could be interpreted as selling sexual services in accordance with the definition of sexual association that is stated in The Sex Purchase Act. The method is a combination of qualitative and quantitative methods in the form of an online survey and secondary sources such as articles, reports, interviews and podcasts. To examine the Swedish law, The Sex Purchase Act and the legal preparatory work for the law were analyzed. To further deepen the analysis we examined how The Sex Purchase Act has been interpreted in practice of law. Data was analyzed using labelling theory and law as a system of norms. To analyze the results gathered from the online survey, the data was coded and imported to SPSS in order to generate tables of frequencies. The results of this study indicate that the relation between social norms regarding prostitution and Onlyfans show that prostitution seems more stigmatized while Onlyfans could be seen as more accepted in today's society. The study also derives that the content being sold on Onlyfans can be interpreted as selling sexual services in accordance with the Swedish law.

Nyckelord: *Onlyfans, sexuella tjänster, sexköpslagen, sociala normer*

Antal ord: 13 716

Innehållsförteckning

1. Inledning	6
1.1 Problemformulering	6
1.2 Syfte och frågeställningar	7
1.3 Rättssociologisk relevans	7
1.4 Definitioner och förkortningar	8
2. Bakgrund	9
2.1 Onlyfans användarregler	9
3. Tidigare forskning	10
3.1 Litteratursökning	10
3.2 Deskriptiv analys	10
3.3 Tematisk innehållsanalys	11
3.3.1 Konsumtion av nätbaserad pornografi	12
3.3.2 Sexting	13
4. Teori	14
4.1 Rätten som normsystem	14
4.2 Stämplingsteorin	16
5. Metod	17
5.1 Insamling av data	18
5.1.1 Enkät	18
5.1.2 Sekundärkällor	18
5.1.3 Lagstiftning	19
5.2 Urval	19
5.2.1 Enkät	19
5.2.2 Sekundärkällor	20
5.3 Analys av data	20
5.3.1 Univariat analys	20
5.3.3 Diskursanalys - What's the problem represented to be	21
5.4 Validitet, reliabilitet och generaliserbarhet	22
5.5 Forskningsetiska överväganden	24
5.6 Metoddiskussion	25
6. Resultat	26
6.1 Lagstiftning	26
6.2 Enkätresultat	27
6.3 Sekundärkällor	35
6.3.1 "Sexindustrins nya vägar under coronapandemin..." - Artikel från Svenska Yle	35

6.3.2 “Onlyfans - prostitution eller porr-revolution?” - Artikel från Dagens Nyheter	36
6.3.3 Pornfluencers - Dokumentär från SVT	37
6.3.4 Intervju från MÄN med Simon Häggström	39
6.3.5 Intervju från The Tim Wilson Show med Dallas Mears	40
6.3.6 Intervju från Means of Creation med Aella	40
6.3.7 “Rusning till porren: Camgirl Cara är Coronans vinnare” - Podcastavsnitt från Verkligheten i P3	41
6.3.8 “Prostitution och den svenska porrindustrin - Talita gästar” - Podcastavsnitt från Ångestpodden	41
7. Analys	42
7.1 Vilka sociala normer finns kring att vara kreatör på Onlyfans och hur ser de ut i relation till sociala normer kring prostitution?	42
7.2 Hur kan sexköpslagens definition av sexuell förbindelse omfatta det material som säljs på hemsidan Onlyfans?	44
8. Avslutande diskussion	47
Källförteckning	48
Bilagor	53
Bilaga 1. Deskriptiv analys	53
Bilaga 2. Enkätfrågor	54

1. Inledning

1.1 Problemformulering

Onlyfans är en plattform som grundades år 2016 av Tim Stokely med syftet att skapa en hemsida där kreatörer kan tjäna pengar på sitt material utan att behöva använda sig av annonsörer (Onlyfans 2022b). Materialet som publiceras på hemsidan kan bland annat vara av sexuell art (Jones 2020). Likt porrindustrin verkar Onlyfans vara lite av en vattendelare; medan en del lovsjunger om hur empowering det är (The Tim Wilson Show 2021) tycker andra att Onlyfans sänder en signal om att män har rätt att köpa kvinnors kroppar (Ångestpodden 2020). Enligt nuvarande lagstiftning (BrB 6 kap. 11 §) är ingen del av Onlyfans olaglig i Sverige, varken att köpa eller sälja material på plattformen. Trots gällande rätt uppstår frågan om Onlyfans är att betrakta som pornografi eller om det kan anses vara en form av digitaliserad prostitution.

Sett till statistiken har den svenska sexköpslagen, sedan dess tillkomst år 1999, haft en normerande effekt (SOU 2010:49, s. 108). I en utvärdering av lagen från 2010 konstaterades att antalet kvinnor som ägnade sig åt gatuprostitution år 2008 hade minskat till hälften av antalet som registrerades år 1998 (ibid.). Prostitution har bland annat framförts som ett socialt problem eftersom det förklaras bero på ojämlikheter mellan män och kvinnor (Holmström & Skillrei 2008, s. 31). Utifrån ett radikalfeministiskt perspektiv beskrivs sexhandel som utnyttjande och våldsverkande gentemot kvinnor (Siring 2008, s. 334). I kontrast till radikalfeminismen framhåller ett liberalt perspektiv på prostitution att sexhandel liknas vid andra affärer där båda sidor är jämställda, och affären bör därför ordnas under lika villkor (ibid.). Somliga kopplar även problematiken med prostitution till problematiken med pornografiindustrin. Exempelvis framhålls att pornografi ger upphov till skadliga normer, vilka så småningom resulterar i att konsumenten vill utöva pornografins innehåll i sitt eget liv och därmed vänder sig till sexköp (Räddningsmissionen 2018). I utvärderingen av sexköpslagen konstaterades bland annat att internet blir en mer förekommande kontaktform för prostitution (SOU 2010:49, s. 109). Även de webbsidor som inte har en direkt koppling till prostitution, utan i huvudsak består av pornografiskt innehåll,

används emellanåt för att annonsera sexuella tjänster, alternativt länka besökare vidare till webbsidor som förmedlar prostitutionskontakter (ibid.). Nya former av sexarbete växer fram och i takt med att samhället blir mer digitaliserat ökar de områden som internet kan användas till, och därmed bildas även nya plattformar som Onlyfans.

1.2 Syfte och frågeställningar

Exponeringen Onlyfans fått på sociala medier har väckt intresse kring ämnet då det både ifrågasätts och hyllas på diverse plattformar. Syftet med denna undersökning är därför dels att undersöka det rättsliga läget kring Onlyfans i Sverige och dels att undersöka de sociala normerna kring plattformen. Studiens frågeställningar lyder därmed enligt följande:

- Vilka sociala normer finns kring att vara kreatör på Onlyfans och hur ser de ut i relation till sociala normer kring prostitution?
- Kan sexköpslagens definition av sexuell förbindelse omfatta det material som säljs på hemsidan Onlyfans och isåfall hur?

Prostitution är ett mångfacetterat fenomen, vilket väcker intresse för vad och vilka handlingar som kan ingå häri. Prostitution som praktik granskas därför i relation till Onlyfans för att utröna huruvida försäljning av bild- och videomaterial via hemsidan, utifrån ett rättssociologiskt perspektiv, kan liknas vid prostitution.

1.3 Rättssociologisk relevans

Undersökningens rättssociologiska relevans finns i relationen mellan den kodifierade rätten och sociala normer. Relationen kan bland annat återfinnas i hur sociala normer kring Onlyfans kan påverka den kodifierade rätten, i detta fall sexköpslagen. Sociala normer gällande Onlyfans skulle exempelvis kunna påverka lagstiftningens formulering genom att de frammanar tillägg i den befintliga lagstiftningen, eller genom att delar av lagen slopas till följd av de sociala normerna. Relationen mellan den kodifierade rätten och de sociala normerna kan även verka i motsatt riktning, där den kodifierade rätten påverkar sociala normer. Exempelvis kan det som är olagligt även anses strida mot de

sociala normerna medan det som inte omfattas av lagen betraktas som mindre eller inte alls avvikande. I och med att försäljning av sexuellt material på plattformen Onlyfans inte omfattas av den svenska sexköpslagen kan det innebära en större acceptans gentemot att skapa och sälja material.

Eftersom relationen mellan den kodifierade rätten och sociala normer kan vara flytande, är det av intresse att undersöka de två byggstenarna separat i förhållande till Onlyfans. En förståelse för de två perspektiven och en djupare redogörelse av dem kan vara behjälplig i diskussionen kring hur en lag från 1999 kan tillämpas på de köp som görs på en ny online-plattform år 2022. Genom att redogöra för Onlyfans bakgrund och sociala normer kring Onlyfans i jämförelse med normer om prostitution kan analysen, med hjälp av studier av sexköpslagen i relation till Onlyfans, användas för att diskutera huruvida ett tillägg bör göras i lagen för att anpassa den efter det digitaliserade samhället.

1.4 Definitioner och förkortningar

BrB - Brottsbalken

Caming - En video-livestream där en part betar sig sexuellt för att tillfredsställa den andra parten/publiken.

Empowering - En känsla av självakt och god självkänsla.

Influencer - Person som influerar sina följare på sociala medier genom att publicera bilder och/eller videor.

Sexting - Sexting syftar på sexuellt antydande bilder, videor och/eller text som skickas via internet, sociala medier eller smartphones (Bianchi, Morelli, Baiocco & Chirumbolo 2019, s. 4531).

Sociala normer - Kulturella regler vilka sammanfogar handlingar med sanktioner - straff såväl som belöningar (Hydén 2002, s. 98).

Sugardejting - Relation där någon betalar för en yngre persons sällskap, platoniskt och/eller sexuellt.

NJA - Nytt Juridiskt Arkiv. "Referat av Högsta domstolens domar publiceras i Nytt Juridiskt Arkiv" (Sveriges Domstolar 2022).

Nätbaserad pornografi - Termen används i denna studie för att benämna den pornografi som exklusivt finns på webbsidor och andra internetplattformar.

2. Bakgrund

2.1 Onlyfans användarregler

Onlyfans användarregler definierar bland annat termer som används på plattformen (Onlyfans 2021a). Med termen *content* avses allt material som publiceras på Onlyfans av dess användare, fans såväl som kreatörer. Exempel på material är bland annat foto, video, ljud, text, metadata, emojis, livestream, GIFs och memes. *Creator*, eller kreatör, är benämningen på en användare som har ett skapar-konto där *content* publiceras för andra användare att ta del av. En användare kan även ställa in sitt konto som ett fan och kan då följa och se andra kreatörers *content*. "*Fan/Creator transaction*" är en transaktion mellan ett fan och en kreatör som ger fans tillgång till kreatörens *content*. Fans kan få tillgång genom att prenumerera på en kreatör, betala per visning av *content* eller genom att använda sig av funktionen "*Fan interaction*". Det finns ett standardavtal som börjar gälla varje gång en transaktion mellan parterna är påbörjad (ibid.). Standardavtalet anger villkoren som gäller vid varje transaktion mellan ett fan och en kreatör på OnlyFans (Onlyfans 2021b). Undantag kan göras från standardavtalet om andra villkor föreslås av någon part (Onlyfans 2021a).

För att registrera sig på Onlyfans krävs en giltig e-postadress, ett användarnamn och ett lösenord alternativt en inloggning via Google eller Twitter (Onlyfans 2021a). Onlyfans har ett krav på att användare skall ha fyllt 18 år och kan verifiera detta. När man registrerar sig på Onlyfans råder eget ansvar över all aktivitet på kontot, oavsett om någon annan skulle ha använt det. Administratörerna på Onlyfans kan, men har ingen skyldighet, att granska och godkänna något av det material som publiceras och tar därmed inget ansvar för vad som publiceras (ibid.). I avsnittet om områden som Onlyfans inte ansvarar för framgår att användaren godkänner att denne inte har någon skyldighet att följa kommentarer, recensioner, förslag eller instruktioner från andra användare och om man som kreatör väljer att göra det ligger ansvaret på kreatören. Som kreatör skall man även veta att Onlyfans inte tar ansvar för vad som sker med materialet som publiceras på hemsidan. Användaren har rätt att radera sitt konto när som helst

men det innebär inte nödvändigtvis att det tidigare publicerade materialet kommer att försvinna då en tredje part, exempelvis fans, kan ha sparat ned materialet (ibid.).

3. Tidigare forskning

3.1 Litteratursökning

Vid insamling av tidigare forskning på området pornografi gjordes sökningar efter *peer-reviewed* artiklar publicerade under tidsperioden 1990-2022 i söktjänsten SocINDEX. Vid ett tillfälle användes LUBsearch för att hitta artiklar om sexting, således är en av artiklarna hämtad från LUBsearch. Nyckelorden i den första delen av litteratursökningen bestod av "*cyber pornography*" och "*online pornography*". "*Cyber pornography*" genererade 95 sökresultat medan "*online pornography*" gav 518 resultat. Genom en av artiklarna hittades ytterligare en artikel i referenslistan vilken kom att användas för den tematiska analysen om sexting. Därefter gjordes sökningar under samma kriterier som ovan för att hitta forskning om sexting, då med nyckelorden "*sexting*" och "*sexting motivation*". Sökningen på "*sexting*" gav 195 sökresultat och "*sexting motivation*" gav 18 resultat på SocINDEX. När "*sexting motivation*" användes som sökord på LUBsearch genererades 297 resultat. Slutligen användes 14 artiklar till den tematiska analysen vilka beskrivs i den deskriptiva analysen.

3.2 Deskriptiv analys

14 artiklar låg till grund för den tematiska innehållsanalysen, dessa fördelades enligt följande publikationsland: sju stycken från USA, en från England, en från Kanada, en från Skottland, en från Italien samt en från Nederländerna. Bland de forskare som ligger bakom artiklarna är det mest förekommande forskningsområdet psykologi, och däri förekommer olika inriktningar av psykologi. Övriga forskare är utbildade inom något av följande områden: sociologi, samhällsvetenskap, genusvetenskap, kriminologi och kommunikation. Artiklarna har publicerats under tidsperioden 2005-2022, fyra artiklar publicerades mellan 2005 och 2012 och de tio resterande artiklarna publicerades år 2015 eller senare. En majoritet av artiklarna har utgått från empirisk data baserad på kvantitativa såväl som kvalitativa metoder, men kvalitativ metod är den mest

förekommande. Det är däremot få artiklar som använde teoretiska ansatser för att förklara sina resultat, de två teorier som förekom är *social cognitive theory* samt *theory of planned behavior*.

Den deskriptiva analysen finns vidare illustrerad i Bilaga 1 i form av en tabell med följande kolumner: författare, publikationsår, land, tema 1, tema 2, empirisk, teori, översikt/argumenterande. Tema 1 motsvarar artiklar som handlar om nätbaserad pornografikonsumtion, medan tema 2 utgörs av tidigare forskning om sexting. I tabellen listas samtliga artiklar som är använda i den tematiska innehållsanalysen.

3.3 Tematisk innehållsanalys

En tematisk innehållsanalys skall, förutom uppräknig av funna teman, bestå av motivering till deras väsentlighet (Bryman 2018, s. 706). Pornografikonsumtion utgör ett tema i tidigare forskning eftersom Onlyfans, sett till att det är en plattform bestående av sexuellt explicita bilder och videor, skulle kunna klassificeras som pornografi. För en närmare förståelse av de sociala normer som finns kring Onlyfans kan pornografikonsumtion undersökas och därmed ge möjliga förklaringar till plattformens expansion. Sexting är ett fenomen som skulle kunna liknas med Onlyfans eftersom båda möjliggör delning av nakenbilder. Forskning som kan förklara varför människor väljer att sexta kan således ge förståelse för vad som potentiellt kan sänka tröskeln för individer att vilja publicera material på Onlyfans.

Vidare skall tillvägagångssättet i en tematisk innehållsanalys redovisas genom en närmare beskrivning av hur valda teman identifierades (Bryman 2018, s. 707). Teman till innehållsanalysen var förvalda inför litteratursökningen av skäl som redovisas i ovanstående stycke. Dessa teman ansågs vara en lämplig avgränsning av tidigare forskning eftersom Onlyfans visade sig vara ett relativt outforskat område. Onlyfans grundades år 2016 (Onlyfans 2022a). Att hemsidan grundades år 2016 är en möjlig förklaring till att forskningen om plattformen är begränsad. Av den anledningen togs ett tidigt beslut om att söka efter forskning på två områden som skulle kunna liknas vid Onlyfans: konsumtion av nätbaserad pornografi samt sexting.

3.3.1 Konsumtion av nätbaserad pornografi

Män och unga personer är de som vanligen beskrivs vara konsumenter av pornografi (Burke & MillerMacPhee 2020, s. 1349). Människor konsumerar pornografi av flera olika skäl, varav ett är att komma närmre pornografiskådespelaren och således bygga en relation till personen framför kameran (Bryant & Jae Woong 2008, ss. 195-196). Ett annat skäl är underhållning: antingen drivs konsumenten av uttråkning eller av pornografins upphetsande effekt, vilket liknar ett annat skäl - att konsumtionen sker för att stimulera sexuella fantasier. Konsumtion av pornografi sker även av vana (ibid.). När konsumtionen sker vanemässigt riskerar den att hämma individens förmåga till självreglering och således hämmas även förmågan att medvetandegöra och kontrollera sina handlingar (Sirianni & Vishwanath 2016, s. 23). En hämmad förmåga till självreglering kan resultera i svårigheter att hålla sig från pornografikonsumtion även i opassande situationer, vilket i sin tur kan ge upphov till skamkänslor (ibid.). Studiens resultat tyder på en koppling mellan hämmad självreglering och negativa konsekvenser, vilket innebär att individer med hämmad självreglering fortsätter konsumera pornografi oberoende av negativa konsekvenser som följer (ibid., s. 30).

Vidare tyder tidigare forskning på att det finns en koppling mellan pornografikonsumtion och ensamhet (Yoder, Virden III & Amin 2005, s. 30). Personer inom åldersgruppen 31-40 år uppgav mest känslor av ensamhet, en följd av depression (ibid., s. 34). Överdriven konsumtion har även visat sig leda till yrkes- och familjeproblem, rättsliga konsekvenser, isolering och psykisk ohälsa (Grubbs, Volk, Exline, Pargament 2015, s. 84). Pornografikonsumtion leder dock inte alltid till negativa resultat, utan kan i måttlig mängd exempelvis motverka sexuell skam (ibid.). Resultaten från undersökningen kan tolkas som att personer som själva anser sig vara beroende av pornografi även är personer benägna att drabbas av psykisk ohälsa (ibid., s. 95). Anledningen till korrelationen skulle kunna vara att individen på grund av psykisk ohälsa uppfattar konsumtionen som ett beroende, eftersom depression och ångestsjukdomar kan påverka ens inställning negativt (ibid., ss. 101-102). Ett självupplevt pornografiberoende kan också förklaras utifrån moralisk inkongruens (Grubbs & Perry 2019, s. 33), en känsla av att ett beteende eller en handling strider mot individens attityd till det specifika beteendet (ibid., s. 29). De som upplever moralisk

inkongruens över sin konsumtion visade sig i större utsträckning uppleva negativa konsekvenser som exempelvis depression samt oro och problem med relationer (ibid., s. 33).

3.3.2 Sexting

Tidigare forskning kring området sexting är av relevans för denna studie eftersom det är ett område som skulle kunna liknas vid Onlyfans genom att båda kan handla om att dela sexuellt explicita bilder och videor via sociala plattformar. Möjliga förklaringar till sexuell aktivitet på internet är individers önskan att få kontakt med andra som har likasinnade sexuella intressen, önskan att träffa personer att dejta samt ägna sig åt sexuella aktiviteter med utanför forumet (Sirianni & Vishwanath 2012, s. 2). De individer som letar sexuell partner via internet uppger sig även söka sexuella sensationer och bete sig sexuellt riskfyllt i högre utsträckning (Champion & Pedersen 2015, s. 206). Sensationssökande är framträdande hos de individer som ägnar sig åt sexting (ibid., s. 209), och sannolikheten för att dela sexuellt explicit material styrs i hög grad av den underhållning och upphetsning som följer (Sirianni & Vishwanath 2012, s. 7).

Ett vanligt motiv till sexting för personer i långvariga, romantiska relationer är att stärka och hålla relationen levande (Wilson, van Steen, Akinyode, Brodie & Scott 2021, s. 1411). Tidigare forskning visar att en övervägande del av sexting sker i befintliga, romantiska förhållanden (Lee, Crofts, McGovern & Milivojevic 2015, s. 8). Resultat från annan forskning visar dock inte på skillnader i motivation till sexting mellan de respondenter som var i förhållanden och de som inte var det (Bianchi, Morelli, Baiocco & Chirumbolo 2019, s. 4537). Trots befintlig forskning som visar att värderingar kring sexting skiljer sig mellan män och kvinnor, finns inga könsskillnader i hur ofta eller hur mycket individer ägnar sig åt sexting (Wilson et. al 2021, s. 1423). I jämförelse med män har kvinnor dock uppgett sig vara mindre bekväma med sexting, och det är högre sannolikhet att en kvinna känner sig traumatiserad efter att ha skickat ett explicit meddelande (Bonilla, McGinley & Lamb 2020, s. 1100). Det kan bero på att kvinnor oroar sig för negativa konsekvenser av sexting, exempelvis att meddelanden sprids vidare utan deras medgivande eller att de utsätts för nätmobbning. Andra möjliga konsekvenser kan vara känslor av sexuell skam, genans eller rädsla för att bli avvisad,

men det har inte forskats på i samma utsträckning (ibid.). Flickor möts av mer fördömande reaktioner på deras sexting än pojkar (Naezer & van Oosterhout 2020, s. 86). Flickor blev bland annat stigmatiserade och skambelagda som horor, medan pojkar ansågs imponerande, och i värsta fall ansågs de perversa (ibid.). Riskerna med sexting är däremot inget som får kvinnor att avstå från att sexta, utan gjorde det istället mer spännande (Amundsen 2022, s. 128).

Ett annat skäl till sexting är att visa upp sig själv, känna sig attraktiv och ibland även som en inkomstkälla (Bianchi et. al 2019, s. 4532). Förutom att känna sig sexuellt åtråvärd, visade respondenter som ägnar sig åt sexting även ha större behov för nervkittlande händelser än respondenter som inte ägnar sig åt sexting (Champion & Pedersen 2015, s. 211). När människor söker sig till nervkittlande händelser ges vanligtvis direkt belöning, vilket kan förklara hur negativa konsekvenser glöms bort i skuggan av den tillfredsställelse som sker i stunden (ibid., ss. 211-212). De som har en positiv syn på sexting och upplever att de får belöning för det är även de personer som i större utsträckning anger att de brukar ägna sig åt sexting (Wilson et. al 2021, s. 1417).

4. Teori

4.1 Rätten som normsystem

Rättsregler kan beskrivas som normer vars status är upphöjd och har bestämda särdrag (Hydén 2002, s. 131). Enligt Durkheims definition skiljer sig rättsregler från vanliga normer i hur de bedrivs och drivs igenom i en bestämd ordning (ibid.). Enligt rättsfilosofen H.L.A Hart finns det två typer av rättsregler: primära och sekundära. Primära rättsregler handlar om människors rättigheter och skyldigheter. Sekundära rättsregler är vägledande för hur primära regler urskiljs, tillämpas och omarbetas. Genom sekundära rättsregler bevaras distinktionen mellan rättsregler och normer (ibid.).

När normer omvandlas till rättsregler ges de egenvärde, vilket innebär att dess legitimitet tas för given (Hydén 2002, s. 158). Legitimiteten är även en följd av att

normerna ingår i rättssystemet (ibid). Förutom att normen ges egenvärde blir den genom lagstiftning tvingande och vikten av den ökar. Dessutom stärks rättsväsendet ytterligare av att rättsregeln företräder ett symbolvärde (ibid., s. 159). Rättsregler har också tydligare avgränsningar än normer vad gäller rättigheter och skyldigheter (ibid.). Gemensamt för normer som blir rättsregler är att de består av förbud eftersom dessa sätter ramarna för samhället genom att påtala hur människor inte ska handla (ibid., s. 161). Till följd av rättsreglers existens genereras också förtroende till det sociala och ekonomiska systemet, vilket i sin tur gör att förväntningar säkerställs när människor från olika bakgrund interagerar med varandra. Med hjälp av formella sanktioner för de som överträder rättsreglerna bevaras den på förhand bestämda ordningen (ibid., s. 162).

Förhållandet mellan rätten och samhället finns summerat i en modell med 12 olika kombinationer av fyra grundläggande beståndsdelar: kodifierad rätt, rättstillämpning, sociala normer och levande rätt (Friis & Åström 2020, s. 109). Det gap som avses i termen *the gap problem* förklaras olika beroende på vilket förhållande som är i centrum. Två förhållanden är ledande i diskussionen kring *gap problem*, varav det första är förhållandet mellan *law in books* (kodifierad rätt, de regler som är fastställda genom lagtext) och levande rätt (regler som människor förhåller sig till i vardagen). Det andra ledande förhållandet är mellan *law in books* och *law in action* (rättstillämpning), vilket motsvarar lagtextens bestämmelser i förhållande till hur dessa lagar tillämpas av rättsväsendet (ibid.). Banakar (2015, s. 53) menar att omfattningen av *gap problem* har breddats eftersom det har skiftat fokus från hur lagen interpreteras av rättsväsendet till att undersöka globalisering och informationssamhället.

En studie med ett *top-down*-perspektiv på lagen och samhället utgår från den inverkan lagen har på samhället (Banakar 2015, s. 50). Staten anses vara grunden för lag och laglighet, och utgår från aktörer inom rättsväsendet för att undersöka vilken inverkan lagen kan ha på sociala förhållanden och människors beteenden (ibid.). Ett *bottom-up*-perspektiv innebär exempelvis att en studie utgår från de sammanhang där befolkningen tillämpar lagen (ibid., s. 51). *Bottom-up* utgår således från hur gemene man tillämpar lagen för att samordna sin vardag, i kontrast till *top-down* som utgår från hur tjänstemän i rättsväsendet tyder och upprätthåller lagen (ibid., s. 52). Banakar (ibid., s. 54) poängterar vidare att undersökningar vanligtvis tar för givet att eventuella

diskrepanser mellan *law in books* och *law in action* är en konsekvens av brister i rättsordningen, vilka kan och bör regleras för att uppnå harmoni. Istället menar Banakar (ibid.) att rättssociologisk forskning med fördel skall centrera kring att undersöka samverkan som sker mellan lagen som system och lagen som erfarenhet. Lagen som system och lagen som erfarenhet avser lagen bestående av rättsregler, doktriner och rättsliga beslut i förhållande till lagen uttryckt genom sociala handlingar och institutionaliserad sociokulturellt utövande (ibid.).

Rätten som normsystem är ett relevant teoretiskt perspektiv till denna undersökning eftersom det beskriver relationen mellan de fyra byggstenar som utgör kärnan i förhållandet mellan rätten och samhället. Dessutom beskriver Hydén (2002) aspekter som exempelvis hur en norm kan utvecklas till en rättsregel och vad som skiljer denna från en regel som inte är lagstadgad. Dessa två aspekter kan tillämpas för att undersöka den potentiella samverkan som sker mellan sexköpslagen och sociala normer kring Onlyfans, samt hur en ny plattform som Onlyfans kan komma att ge upphov till lagändringar som påverkar de sociala normerna ytterligare.

4.2 Stämplingsteorin

I varje social grupp finns sociala regler som definierar situationer och det beteende som är lämpligt i situationen (Becker 1997, s. 1). De sociala reglerna reglerar vilka handlingar som är felaktiga och vilka som är korrekta, i enlighet med den sociala gruppens normer. När en individ bryter mot ömsesidigt överenskomna regler uppfattas denne som en avvikare eftersom personen ses som opålitlig då denne inte kan följa gruppens regler (ibid.). Regler kan vara formella eller informella (ibid., s. 2). Formella regler, eller lagen, upprätthålls med hjälp av polisiära metoder medan de informella reglerna upprätthålls genom olika typer av informella sanktioner mot den avvikande individen (ibid.). En avvikande handling som bryter mot särskilda regler är ofta det första steget till en avvikande karriär. Avvikande handlingar antas vara motiverade, men Becker (ibid., s. 25) menar att en stor del avvikande handlingar begås omedvetet. En sådan handling kan tyda på att individen inte är medveten om regelns existens eller att individen inte ansåg att regeln kan tillämpas i den givna situationen (ibid.).

Sociologiska teorier söker efter socialt konstruerade orsaker till avvikande beteende (Becker 1997, s. 26). Orsakerna kan finnas i samhället och individens sociala position som ger upphov till motsägelsefulla krav på individen vilket i sin tur leder till att man väljer avvikande vägar för att lösa sina problem (ibid.). Även de individer som inte agerar avvikande har avvikande impulser som de inte agerar på. En förklaring till varför konventionella individer inte agerar avvikande är att andra faktorer som familj, jobb och rykte står på spel vilket får individen att överväga sitt beteende (ibid., ss. 26-27). Utvecklingen i ett samhälle kan ses som en följd av acceptans mot normer och institutioner vilket leder till att individen följer många regler för att kunna få definieras som "normal" för att sedan agera avvikande och riskera att drabbas av negativa konsekvenser (ibid., s. 27). Sociala institutioner skapar en moralisk kontroll, en typ av social kontroll, som får människor att kontrollera sitt beteende i förhållande till varandra. På så sätt kan social kontroll framkalla ett liv i gemenskap och välmående på ett harmoniskt sätt (Larsson & Engdahl 2011, ss. 18-20).

Stämplingsteorin är av relevans för denna studien då syftet är att undersöka de rådande sociala normerna kring hemsidan Onlyfans. I studien undersöktes bland annat hur kreatörer upplever att andra individer eller samhället i stort ser på de och deras val av yrke. Genom att analysera det insamlade materialet med hjälp av stämplingsteorin och aspekter som social kontroll kan en djupare förståelse av de rådande normerna uppnås.

5. Metod

I denna undersökning kombinerades kvantitativ och kvalitativ metod, vilket är en metodkombination. En generell gränsdragning mellan kvantitativ och kvalitativ forskning är att det innefattar analys av siffror kontra analys av ord, men det är inte alltid så ensidigt (Bryman 2018, s. 749). Valet av metodkombination gjordes för att fördjupa det insamlade materialet och möjliggöra besvarande av frågeställningarna.

5.1 *Insamling av data*

5.1.1 **Enkät**

För att undersöka sociala normer kring att vara kreatör på Onlyfans och hur de ser ut i relation till sociala normer kring prostitution skapades en webbenkät. Webbenkäten distribuerades på de sociala plattformarna Facebook och LinkedIn. En fördel med webbenkäter i jämförelse med postenkäter är att fraktkostnaderna försvinner, dock kan det förekomma en kostnad för den mjukvara som används av forskaren (Bryman 2018, s. 303). Mjukvaran som användes är Google Forms vilket är en gratisjänst, därav var utformningen av enkäten till denna studie kostnadsfri. Ytterligare fördelar med webbenkäter är att de ger snabb respons och obegränsad täckning då det inte finns några begränsningar vad gäller geografiska områden då enkäten inte distribueras via post (ibid.). Vid utformning av en enkät är det fördelaktigt om den ser kort ut eftersom det minskar risken av att respondenterna avskräcks från att besvara den (ibid., s. 292). Av den anledningen inkluderades 17 frågor när enkäten utformades, sex av dessa var öppna frågor. Öppna frågor i en webbenkät medför bättre och mer detaljerade svar i den mån frågorna är aktuella (ibid., s. 303). När data automatiskt förs in i ett kalkylprogram och inte behöver matas in manuellt resulterar användandet av webbenkäter i en bättre precision då inmatningsfel till stor del undviks (ibid.). Datan, i form av svarsresultaten, importerades till SPSS via ett excel-dokument vilket eliminerade risken för eventuella inmatningsfel. En av nackdelarna som tillkommer vid användandet av en webbenkät är att populationen begränsas till den som finns online då endast personer med tillgång till internet kan delta i enkäten (ibid.). Vid val av enkätform ansågs det dock inte som ett större problem eftersom studien undersöker en social plattform som endast nås via internet och därmed är individer utan tillgång till internet inte med i urvalet.

5.1.2 **Sekundärkällor**

Begreppet dokument står för många olika slags källor som bland annat kan användas i kvalitativ forskning (Bryman 2018, s. 656). En form av dokument kan betecknas som massmedieprodukter, vilket exempelvis innefattar dagstidningar, tv-program och tidskrifter (ibid., s. 667). Massmedieprodukter i form av tidningsartiklar och

tv-dokumentärer har samlats in för studiens analys. I studien analyserades även podcasts som vi anser faller in under massmedieprodukter. Till studiens material har även virtuella dokument insamlats. Med begreppet virtuella dokument avses bland annat webbsajter, diskussionsgrupper online, bloggar och sociala nätverkssidor som är potentiella källor till data som sedan kan användas som material till kvantitativ och kvalitativ innehållsanalys (ibid., s. 668). Studiens material har bland annat insamlats från webbsajten Onlyfans i form av deras användarregler, vilka utgör ett virtuellt dokument.

5.1.3 Lagstiftning

Vid insamling av material kring lagstiftningen studerades först sexköpslagen. Sedan lästes propositioner och statliga utredningar som legat till grund för sexköpslagen. Vidare utfördes en sökning på JUNO efter rättsfall som skulle kunna vara av relevans för att undersöka definitionen och möjliga tolkningar av begreppet "sexuell förbindelse".

5.2 Urval

5.2.1 Enkät

Vid distribuering av enkäten användes ett bekvämlighetsurval. Det innebär att urvalet består av individer som råkar finnas tillgängliga i stunden (Bryman 2018, s. 243). Webbenkäten publicerades på våra personliga Facebook- och LinkedIn-profiler samt i diverse Facebook grupper. Eftersom syftet med enkäten var att samla in data för att analysera sociala normer kring Onlyfans var en variation av respondenter intressant för att erhålla data så representativ som möjligt för samhällsnormer. Därmed ansågs det passande att använda ett bekvämlighetsurval och publicera enkäten på Facebook och LinkedIn där de som fick ta del av enkäten, bland annat våra kontakter på de personliga profilerna, kommer från olika delar av Sverige. Facebook kan vara en mötesplats för människor av olika bakgrund och livsåskådningar, men de personer som har gått med i samma grupp på Facebook delar troligen något intresse vilket skulle kunna prägla deras sociala normer. Däremot är dessa grupper inte riktade till eller skapade för personer som har erfarenhet av de ämnen som berörs i enkäten, vilket innebär att enkätsvaren snarare skulle kunna präglas av en stor variation av sociala normer. När enkäten

publicerades på Facebook och LinkedIn bifogades en kort beskrivning av enkäten, samt en uppmaning till att dela enkäten vidare. Om någon av respondenterna har delat enkäten vidare har även ett snöbollsurval använts. Snöbollsurval innebär att de initiala respondenterna används för att få kontakt med fler respondenter som kan medverka i studien (ibid., s. 245).

5.2.2 Sekundärkällor

För insamling av sekundärkällor användes målstyrt urval. Sekundärkällorna i studien bestod av tidningsartiklar, podcasts, virtuella dokument samt en tv-dokumentär. Vid målstyrt urval sker urvalet utifrån de frågeställningar som studien utgår från, med avsikt att de respondenter som deltar eller de dokument som plockas fram är relevanta för att besvara frågeställningarna (Bryman 2018, s. 496). Eftersom målstyrt urval är en form av icke-sannolikhetsurval är resultaten inte generaliserbara för andra kontexter än den aktuella studien (ibid.). Generaliserbarhet diskuteras vidare i avsnitt 5.4, men eftersom syftet med studien bland annat är att undersöka sociala normer kring Onlyfans finns inget forskningsmål som berör generalisering. För att få en inblick i sociala normer har material där personer med olika bakgrund och varierande uttalanden kring Onlyfans valts ut, vilka sedan kompletterades och jämfördes med enkätresultaten.

5.3 Analys av data

5.3.1 Univariat analys

För att analysera enkätresultaten i denna undersökning användes univariat analys. En univariat analys utförs med en variabel åt gången (Bryman 2018, s. 411). Resultaten kan sedan redovisas i form av en frekvenstabell som består av tre kolumner: respondenter angivet i antal, respondenter angivet i procentuell andel och en kolumn som motsvarar vilken kategori som varje enkätsvar hör ihop med (ibid.). I kontexten av denna undersökning kan en frekvenstabell exempelvis skapas för att illustrera hur stor andel av respondenterna som svarade ja på fråga 17: "Anser du att det håller på att bli vanligt och socialt acceptabelt att sälja explicit material av sin kropp, till exempel nakenbilder och videor?".

Univariat analys användes som analysmetod eftersom enkätsvaren var av intresse att studera som enskilda variabler. Valet gjordes även i syfte att få en uppfattning av andelen respondenter som inställde sig till en fråga på ett specifikt sätt.

5.3.3 Diskursanalys - What's the problem represented to be

What's the problem represented to be, förkortat WPR och grundad av Carol Bacchi, är en diskursanalytisk ansats som används för att granska uppfattningar som anses självklara gällande sociala och politiska problem (Bergström & Ekström 2018, s. 271). WPR används även för att granska de maktrelationer som uppstår eller bibehålls av dessa uppfattningar. Genom WPR illustreras hur en viss tolkning ges legitimitet för att bedömas som den korrekta tolkningen, och vad följderna blir. Enligt WPR finns inget givet sätt för vad som anses problematiskt eller hur samhället bör handskas med det problematiska (ibid.). WPR är en ansats som inte granskar problemen i sig, utan används istället för att undersöka problematiseringen (ibid., s. 272). En intention med WPR är att belysa hur fenomen kan tolkas på olika sätt för att synliggöra hur något som anses problematiskt i en viss kontext kan te sig på annat sätt och därmed hade gjort att andra personer drar nytta respektive missgynnas av det (ibid.).

Vid användning av WPR finns ett flertal utgångspunkter för analys av det insamlade materialet (Bergström & Ekström 2018, s. 273). Det första steget är att kategorisera forskningsfrågan efter vilken sorts problem det är. Därefter studeras vad som tas för givet och således inte ifrågasätts (ibid.). Det tredje steget handlar om att undersöka vad som har hänt historiskt för att den tolkning som ges legitimitet har kommit att uppfattas som den giltiga (ibid., s. 274). Nästa steg är inriktat på synliggörandet av de aspekter som inte uppmärksammas i den problemrepresentation som dominerar människors uppfattning. Det femte steget handlar om att utreda vilka konsekvenser som kan uppstå till följd av problemrepresentationen, eftersom en sådan förståelse kan underlätta för att ta fram lämpliga reformer (ibid.). Det sjätte och sista steget är att ifrågasätta hur den studerade problemrepresentationen har skapats, spridit sig och försvarats för att sedan reflektera över hur den tidigare har, eller i framtiden skulle kunna ifrågasättas, upphöra och bytas ut (ibid., s. 273).

Diskursanalys används i denna undersökning som metod för att analysera de sekundärkällor som har använts. Onlyfans är idag ett omdebatterat ämne på flera plan, bland annat i frågan om det är *empowering* för kvinnor eller om det är sexarbete som objektifierar kvinnors kroppar. Eftersom WPR används för att belysa olika perspektiv på fenomen är det en lämplig ansats för att analysera sociala normer och uppfattningar kring Onlyfans. Mer specifikt kan den problematisering som sker av Onlyfans kontra prostitution undersökas närmare genom att ta hjälp av de steg som finns att tillgå i WPR, vilket ger ett bredare perspektiv på sociala normer och således nyanseras analysen.

5.4 Validitet, reliabilitet och generaliserbarhet

Huruvida resultatet blir likadant när en studie utförs en andra gång förklaras genom termen reliabilitet, vilket syftar på att studiens resultat inte skall vara beroende av slumpen eller andra omständigheter (Bryman 2018, s. 72). Om studiens reliabilitet är hög kommer ett andra utförande inte generera ett alltför avvikande resultat, vilket huvudsakligen är av betydelse i kvantitativa studier för att försäkra sig om att det mått som används är stabilt (ibid.). I bedömningen av en studies reliabilitet diskuteras vanligen tre faktorer: stabilitet, intern reliabilitet och interbedömarreliabilitet (ibid., s. 208). När kriterierna för reliabilitet uppfylls uppnår studien validitet (ibid., s. 214). Med validitet avses att en studie med de mått som används, mäter det som är avsett att mäta (ibid., s. 209). Stabilitet innebär, i enlighet med den inledande förklaringen av reliabilitet, att enkätresultat inte ska vara avvikande från första tillfället om samma personer ombeds besvara enkäten en andra gång (ibid., s. 208). Eftersom enkäten i denna undersökning bestod av frågor som berör sociala normer om Onlyfans och prostitution, kan reliabiliteten möjligtvis påverkats av att människors attityder är rörliga och förändras snabbt till följd av information de får till sig. För att kunna dra säkra slutsatser kring reliabiliteten hade enkäten behövt skickas ut en andra gång till de respondenter som deltog den första gången, vilket inte var möjligt eftersom deltagandet var anonymt och mejladresser inte samlades in.

Interbedömarreliabilitet (Bryman 2018, s. 208) innebär en samstämmighet mellan de personer som gör en observation eller bedömning. När data från exempelvis en enkät

skall omformas till kategorier riskerar gränsen mellan kategorierna att bli diffusa om det är mer än en person som arbetar med omformningen (ibid.). För att kunna omvandla öppna svar till variabler skapades kategorier varvid olika svar placerades in. Till att börja med skapades kategorierna individuellt och enkätfrågor som hade öppna svar granskades. Därefter gjordes en gemensam granskning där samtliga svar och vilken kategori som ansågs lämpligast diskuterades, vilket även resulterade i vissa ändringar av kategorierna. Den gemensamma granskningen utfördes i syfte att minimera risken av diffusa gränser mellan kategorierna.

Vanligen önskas resultat från kvantitativa studier generaliseras till fler människor och sammanhang än det som inkluderas i en studie (Bryman 2018, s. 216), men eftersom denna studie använde en kombination av kvantitativ och kvalitativ metod fanns en insikt på förhand om att resultatet inte kommer kunna generaliseras utanför studiens kontext. Validitet är sällan aktuellt i kvalitativa studier eftersom det sällan rör mätningar på samma sätt som i kvantitativa studier (ibid., s. 465). Ett alternativt förhållningssätt för kvalitativ forskning är att sammankoppla validitet och reliabilitet, men lägga mindre vikt vid aspekter som gäller mätning. Extern reliabilitet handlar om replikerbarheten i en studie, och intern reliabilitet är att likna vid interbedömarreliabilitet då det berör vikten av att forskare är enade i sina tolkningar (ibid.). För att säkerställa intern reliabilitet genomfördes analysen av sekundärkällor gemensamt genom att resultaten diskuterades i relation till valda teorier och tidigare forskning. När utgångspunkter för analysen konstruerats fördelades skrivandet mellan oss. Eftersom en sådan fördelning kan ge upphov till olika tolkningar, genomfördes ytterligare en gemensam diskussion när analysen var färdigskriven för att se till att vara enade i tolkningarna.

Extern validitet handlar om generaliserbarheten i studiens resultat, det vill säga om det är tillämpligt för andra sociala förhållanden och sammanhang (Bryman 2018, s. 466). I och med att urvalet av sekundärkällor har skett målstyrt i förhållande till syftet och den frågeställning som berör sociala normer, är den externa validiteten låg. Detta är en insikt som har funnits med sedan studiens start, och resultaten från den är således inte tänkta att generaliseras till områden utanför studien. Istället var tanken att få en inblick i Onlyfans som är ett relativt nytt och utforskat område, för att jämföra detta med sociala normer och nuvarande lagstiftning.

5.5 Forskningsetiska överväganden

En av de fyra etiska forskningsprinciper som presenteras av Vetenskapsrådet (2002, s. 7) är informationskravet. Kravet innebär att respondenter ska, av forskaren, informeras om vad de förväntas göra samt att deras deltagande i studien är frivilligt och att respondenten därmed när som helst kan avsluta sin medverkan (ibid.) utan att nämna anledningen (Bryman 2018, s. 170). Längst upp i enkäten tillhörande denna studie fanns en enkätbeskrivning vilken angav syftet med studien. Vidare meddelades respondenten om att deltagandet är anonymt och när som helst kan avslutas. Genom att informera om syftet samt respondentens rätt att avsluta sin medverkan säkerställdes informationskravet.

Den andra forskningsetiska principen är samtyckeskravet, vilket handlar om att respondenter har rätt att själva besluta över deras medverkan och därav skall forskare inhämta respondentens samtycke (Vetenskapsrådet 2002, s. 9). Genom den första frågan i enkäten garanterades samtyckeskravet då denna obligatoriska fråga bad om respondentens samtycke, därmed kunde enkätsvaren inte skickas in utan inlämnat samtycke.

Ytterligare en forskningsetisk princip är konfidentialitetskravet, som bestämmer att den information som lagras om respondenter ska hanteras konfidentiellt för att utomstående inte ska få tillgång till informationen (Vetenskapsrådet 2002, s. 12). Enligt Vetenskapsrådets rapport *God forskningssed* (2017, s. 40) kräver anonymisering att de svar som erhålls från en enkät inte skall kunna härledas till respondenterna, vilket antingen sker genom att samtliga svar raderas eller att insamling av data sker utan att respondenternas identitet noteras. Enkäten tillhörande denna studie efterfrågade inte sådan information om respondenter som skulle kunna koppla svaren till en specifik individ. Utöver detta informerades respondenten även om att enkätsvaren kommer att raderas i samband med att arbetet är publicerat, samt att materialet är inte tillgängligt för annan part än oss som utför studien, vilket således säkerställde att konfidentialitetskravet uppfylldes.

Den fjärde etiska forskningsprincipen är nyttjandekravet, och syftar på att information som samlas in endast får användas för forskningens syfte (Vetenskapsrådet 2002, s. 14). Det innebär bland annat att det material som samlas in för forskningen inte får lånas ut för vinstinriktade syften eller icke-vetenskapliga ändamål (ibid.). Enkätsvaren användes under den tid de lagras inte för andra ändamål än denna studie, och därmed följdes även nyttjandekravet.

5.6 Metoddiskussion

Till en början övervägdes intervjuer som metod för insamling av data för att komplettera enkäten, men på grund av att denna undersökning utfördes under en kort tidsperiod gjordes avvägningen att sekundärkällor utgör ett lämpligt tillägg till enkäten. För- och nackdelar med insamling samt urval diskuteras huvudsakligen i avsnitt 5.1 och 5.2. Nedan presenteras olika aspekter av metoden som hade kunnat modifieras.

I samband med att enkäten började generera svar upptäcktes felkällor. En av dessa var att fråga 17, "Anser du att det håller på att bli vanligt och socialt acceptabelt att sälja explicit material av sin kropp, till exempel nakenbilder och videor?" borde ha följts upp av en öppen fråga där respondenten kan förklara varför de tycker eller inte tycker det. Om en sådan följdfråga fanns skulle det kunna ge en djupare förståelse för normer kring plattformar som Onlyfans. Enkätsvaren till fråga 8, som är en följdfråga "Om ja, varför?" till fråga 7 som lyder "Anser du att försäljning av sexuella tjänster bör vara olagligt i Sverige?", genererade även svar från respondenter som anser att försäljningen inte bör vara olaglig i Sverige. Vid konstruktionen av variabler hade en kategori kunnat stå för samtliga svar som argumenterade för varför försäljning inte ska vara olagligt, men eftersom enkäten avsåg att användas för att undersöka sociala normer har samtliga öppna svar kategoriserats även om de svarar på frågan omvänt. Vidare, i de frekvenstabeller som skapades för att redovisa enkätens resultat, skulle kategorierna "vet ej" och "bortfall" med fördel ha placerats längst ner i respektive tabell. Detta eftersom svar i dessa kategorier inte kan diskuteras i samma utsträckning, och visuellt hade det därför blivit tydligare om de placerades längst ner. Sammanfattningsvis upptäcktes ett antal felkällor som inte kunde åtgärdas eftersom upptäckten skedde för sent. Diskussionen ovan förs i syfte att vara transparent gällande metoden.

6. Resultat

6.1 Lagstiftning

Lagen som förbjuder köp av sexuell tjänst tillkom år 1999, och Sverige blev då först i världen med att instifta en lag som förbjuder köp av sexuella tjänster, men inte försäljning av det (SOU 2010:49, s. 13). Bakom denna lag ligger propositionen *Kvinnofrid* som lade fram vikten av att sexköparna skulle vara i centrum för lagen snarare än de kvinnor som säljer sex, med bakgrund att prostitution upphör såvida efterfrågan gör det (SOU 2010:49, s. 14).

Enligt 6 kap. 11 § i BrB döms den som skaffar en tillfällig sexuell förbindelse i utbyte mot ersättning eller utlovad ersättning, för köp av sexuell tjänst. Gärningen kan även beskrivas som ett köp av prostitutionstjänst, efter ändringen av brottsrubriceringen från köp av sexuella tjänster till köp av sexuell tjänst är ett enstaka köp tillräckligt för att gärningen skall vara brottslig (SOU 2010:49, s. 79). Den lagliga formuleringen "tillfällig sexuell förbindelse" har väckt frågor om huruvida det omfattar en återkommande kund (prop. 2004/05:45, s. 105). Med sexuell förbindelse menas samlag och annat sexuellt umgänge (SOU 2010:49, s. 79). Enligt regeringen bör alla köp av sexuell förbindelse anses som en tillfällig förbindelse och därmed omfattas av lagen oavsett om köparen är en stamkund eller inte (ibid., s. 106). Begreppet sexuellt umgänge avser, utöver samlag, olika typer av sexualhandlingar av både hetero- och homosexuell art, vars syfte normalt sett är att uppväcka och tillfredsställa parternas sexuella behov (prop. 2004/05:45, s. 30). Det finns inget krav på att parternas könsdelar skall komma i kontakt för att en sexualhandling skall kunna bedömas som sexuellt umgänge (ibid.). I regel krävs däremot att kroppslig beröring föreligger, vilket exempelvis kan vara ett manligt könsorgan som berör en del av kvinnans kropp som inte är hennes könsorgan (ibid., s. 31). I propositionen *Kvinnofrid* framhålls att nakenposering enligt doktrin inte räknas som en sexuell förbindelse (prop. 1997/98:55 ss. 136-137).

Ett exempel på en fällande dom, med förekomst och därmed tolkning av sexuell umgänge, där någon direkt kroppslig beröring mellan könsorganet och den andra partens kropp inte förekommit är NJA 1996 s. 461. Gärningsmannen dömdes i Högsta domstolen för sexuellt utnyttjande av underårig så gärningarna, trots att de utfördes med kläderna på, ansågs haft en tillräckligt sexuell prägel och tolkas därmed som sexuellt umgänge trots att direkt kroppskontakt inte förekom (NJA 1996 s. 461).

Exempel på ett mål där rekvisitet av sexuell umgänge skulle kunna antas vara diffust är mål nr B 2632-11 då en man åtalades för sexköp efter att han bokade en oljemassage och betalade för tjänsten (mål nr B 2632-11). Enligt mannens mening kom han till lägenheten, fick en oljemassage, betalade för tjänsten och lämnade lägenheten. Den bevisning som ligger till grund för domen är den tilltalades och vittnens utsagor. Vittnet sade att han hörde sexljud och stön från lägenheten. Hovrätten valde att döma den tilltalade som skyldig till köp av sexuell tjänst utan att vidare undersöka typen av sexuell umgänge och om ett samlag faktiskt skett (ibid.). Viktigt att notera i detta fall är dock omständigheterna kring vittnesutsagorna, som exempelvis tidigare försäljning av sexuella tjänster i just den lägenheten. Enligt Länsstyrelsens samlade bedömning har sexköpslagen gett avsedd effekt, vilket innebär att lagen resulterat i en minskad förekomst av såväl prostitution som människohandel (NMT 2022). Statistiken visar att gatuprostitutionen i Sverige har halverats sedan 1995. Det nationella metodstödet mot prostitution och människohandel, NMT, skriver att prostitutionen i de flesta länderna i Västeuropa har förflyttats till internet. Det finns även ett stort stöd för sexköpslagen i Sverige vilket kan tolkas som att befolkningen i Sverige vill ha ett samhälle där sexköp inte är tillåtet (ibid.).

6.2 Enkätresultat

Fråga 1: "Jag har tagit del av informationen och samtycker härmed till att delta i studien" gav 131 svar, samtliga respondenter (100 procent) svarade "Ja".

Fråga 2: "Vilket kön identifierar du dig som?" genererade 131 svar. 95 personer (72,5 procent) svarade "Kvinna", och resterande 36 personer (27,5 procent) svarade "Man".

Fråga 3: “Hur gammal är du?” gav 131 svar. Två personer (1,5 procent) skrev 18 år, åtta personer (6,1 procent) skrev 20 år, 21 personer (16 procent) skrev 21 år, 25 personer (19,1 procent) skrev 22 år, 18 personer (13,7 procent) skrev 23 år, 14 personer (10,7 procent) skrev 24 år, 15 personer (11,5 procent) skrev 25 år, nio personer (6,9 procent) skrev 26 år, fem personer (3,8 procent) skrev 27 år, två personer (1,5 procent) skrev 29 år. Tre respondenter (2,3 procent) uppgav att de är 53 år. Inom ålderskategorin 28, 30, 31, 32, 38, 41, 42 48 och 59 fanns en person (0,8 procent) vardera.

Fråga 4: “Vilken är din högsta avslutade utbildning?” generade 131 svar. Varav fyra personer (3,1 procent) svarade “Grundskola eller motsvarande”. 46 personer (35,1 procent) svarade “Gymnasieexamen eller motsvarande”. Sex personer (4,6 procent) uppgav “Eftergymnasial utbildning, ej högskola/universitet”, 42 personer (32,1 procent) svarade “Studier vid högskola/universitet” och 33 personer (25,2 procent) svarade “Examen från högskola/universitet”.

Fråga 5: “Jag vet sedan innan vad sexköpslagen innebär” gav 131 svar. 48 personer (36,6 procent) svarade “Instämmer helt”, 74 personer (56,5 procent) svarade “Instämmer delvis”. Sex personer (4,6 procent) svarade “Varken instämmer eller inte instämmer” och tre personer (2,3 procent) svarade “Instämmer inte”. Ingen respondent svarade “Instämmer inte alls”.

Hur definierar du sexuell förbindelse, utöver samlag?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Fysisk kontakt	59	45.0	45.0	45.0
	Fysisk och psykisk tillfredsställelse	41	31.3	31.3	76.3
	Vet ej	11	8.4	8.4	84.7
	Tillfredsställelse	10	7.6	7.6	92.4
	Bortfall	10	7.6	7.6	100.0
	Total	131	100.0	100.0	

Fråga 6: Enkätsvaren till fråga “Hur definierar du sexuell förbindelse, utöver samlag?” genererade 131 svar. Svaren granskades systematiskt och delades upp i fem olika kategorier; “Fysisk kontakt”, “Fysisk och psykisk tillfredsställelse”, “Tillfredsställelse”, “Bortfall” och “Vet ej”.

I kategorin "Fysisk kontakt" ingår alla svar som innehöll orden "umgänge", "samröre", "fysisk" och "handling". Sexuell förbindelse utöver samlag definierades således som övriga fysiska handlingar av 59 respondenter, vilket utgör 45 procent av svaren. Under kategorin "Fysisk och psykisk tillfredsställelse" finnes alla svar som syftade på både fysiska handlingar men även sexuell kontakt via bilder, videor, telefon och meddelanden. Kategorin utgör 31,3 procent av de genererade svaren vilket är 41 respondenter. I kategori "Tillfredsställelse" ingår alla svar som berör njutning och tillfredsställelse. Kategorin innehåller totalt 10 svar och utgör 7,6 procent av de totala svaren. Slutligen skapades en kategori för de 7,6 procent som svarade "Vet ej" samt en kategori för "Bortfall". I den sistnämnda kategorin ingår svar som handlade om att det är en definitionsfråga, alla blanka svar samt otydliga svar som inte hörde samman med den ställda frågan.

Fråga 7: "Anser du att försäljning av sexuella tjänster bör vara olagligt i Sverige?" genererade 131 svar. 23 personer (17,6 procent) svarade "Ja", 22 personer (16,8 procent) svarade "Vet inte/ingen åsikt" och 86 personer (65,6 procent) svarade "Nej".

Anser du att försäljning av sexuella tjänster bör vara olagligt i Sverige, Om ja, varför?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Nej, inte olagligt - eget val	2	1.5	1.5	1.5
	Nej, inte olagligt - utsatt position	1	.8	.8	2.3
	Nej, inte olagligt - inget val	2	1.5	1.5	3.8
	Bortfall	104	79.4	79.4	83.2
	Ja, olagligt - utnyttjande	7	5.3	5.3	88.5
	Ja, olagligt - omoraliskt	6	4.6	4.6	93.1
	Ja, olagligt - skydda	6	4.6	4.6	97.7
	Ja, olagligt - efterfrågan	3	2.3	2.3	100.0
	Total	131	100.0	100.0	

Fråga 8: Enkätsvaren som följer fråga 7 är "Om ja, varför?", och gav totalt 33 svar. 98 respondenter skrev inte något, och ytterligare sex respondenter skrev svar som inte berör frågan och därmed går under 104 enkätsvar under kategorin "bortfall". Resterande enkätsvar delades in i en av sju kategorier. Frågan missförstods av några respondenter

och därav finns kategorier med svar som dels anser att försäljningen ska vara olaglig och dels de som anser att försäljningen inte ska vara olaglig. Två respondenter (1,5 procent) uppgav i sina svar att försäljningen inte bör vara olaglig eftersom det inte är försäljarens ansvar samt att försäljaren har ett eget val, vilket faller in i kategorin "Nej, inte olagligt - eget val". Ett enkätsvar (0,8 procent) går under kategorin "Nej, inte olagligt - utsatt position" eftersom respondenten genom svaret antydde att försäljaren inte bör straffas på grund av att hen är i ett utsatt läge. Kategorin "Nej, inte olagligt - inget val" består av två enkätsvar (1,5 procent) där respondenter skrev att den som säljer sex inte gör det frivilligt.

De svar där respondenten ansåg att försäljning av sexuella tjänster bör vara olagligt har, beroende på angiven anledning, delats in i någon av följande kategorier: "Ja, olagligt - utnyttjande", "Ja, olagligt - omoraliskt", "Ja, olagligt- skydda" och "Ja, olagligt - efterfrågan". Sju enkätsvar (5,3 procent) tillhör kategorin "Ja, olagligt - utnyttjande" eftersom dessa respondenter antyder att ingen säljer sex frivilligt. I kategorin "Ja, olagligt - omoraliskt" finns sex enkätsvar (4,6 procent), vilka består av ord som "oetisk", "smutsig" och "förkastligt" för att beskriva sexköpsbranschen. Även kategorin "Ja, olagligt - skydd" består av sex enkätsvar (4,6 procent). Dessa enkätsvar indikerade att försäljning av sexuella tjänster bör vara olagligt eftersom det innebär negativa konsekvenser för den som är prostituerad. I den sista kategorin "Ja, olagligt - efterfrågan" finns tre enkätsvar (2,3 procent).

Vilka anledningar kan enligt din åsikt finnas bakom försäljning av sexuella tjänster?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ekonomiska skäl	28	21.4	21.4	21.4
	Bortfall	9	6.9	6.9	28.2
	Utsatt position	16	12.2	12.2	40.5
	Försäljarens egna val	5	3.8	3.8	44.3
	Efterfrågan	5	3.8	3.8	48.1
	Vet ej	1	.8	.8	48.9
	Missbruk	1	.8	.8	49.6
	Försäljarens bakgrund	7	5.3	5.3	55.0
	Kombination av mycket	59	45.0	45.0	100.0
	Total	131	100.0	100.0	

Fråga 9: Enkätsvaren till frågan "Vilka anledningar kan enligt din åsikt finnas bakom försäljning av sexuella tjänster?" genererade 131 svar. Svaren granskades systematiskt och delades upp i nio olika kategorier: "Ekonomiska skäl", "Utsatt position", "Försäljarens egna val", "Efterfrågan", "Missbruk", "Försäljarens bakgrund", "Kombination av mycket" och "Vet ej". De enkät svar som inte svarade på frågan, exempelvis genom att annat kring prostitution diskuterades eller genom att enbart skriva en punkt eller bindestreck tilldelades kategorin "Bortfall".

De svar som innehöll ordet "Pengar" eller som på annat sätt nämnde ekonomiska faktorer tilldelades kategorin "Ekonomiska skäl", vilket 28 respondenter (21,4 procent) uppgav. Under kategorin "Utsatt position" ingår svar som innehöll "Tvång" och "Utsatthet" samt andra svar som antyder att den som säljer sex inte har något annat val. Totalt uppgav 16 respondenter "Utsatt position" som anledning till försäljning, vilket motsvarar 12,2 procent. Fem respondenter (3,8 procent) gav svar som går under kategorin "Försäljarens egna val", vilka på olika sätt anger att försäljningen är ett fritt val och/eller att hen har rätt att göra vad de vill med sin kropp. Kategorin "Efterfrågan" består av de enkät svar som antydde att så länge efterfrågan finns kommer försäljning också finnas, vilket fem respondenter (3,8 procent) svarade. En respondent uppgav även missbruk som anledning, vilket motsvarar 0,8 procent. De respondenter vars svar bestod av ord som exempelvis "bakgrund", "trauma", "psykisk ohälsa" och "livssituation" är inlagda under kategorin "försäljarens bakgrund". Sju respondenter (5,3 procent) härledde försäljning av sexuella tjänster till försäljarens bakgrund. Den sista kategorin, "Kombination av mycket" innehåller de svar som angav fler än ett skäl, och således faller in under flera av de tidigare nämnda kategorierna. Totalt 59 respondenter (45 procent) uppgav svar som antyder att försäljning av sexuella tjänster kan förklaras av flera olika faktorer.

Fråga 10: "Anser du att köp av sexuella tjänster bör vara olagligt i Sverige?" gav 131 svar. 105 personer (80,2 procent) svarade "Ja", 12 personer (9,2 procent) svarade "Vet inte/ingen åsikt" och 14 personer (10,7 procent) svarade "Nej".

Anser du att köp av sexuell tjänst bör vara olagligt? Om ja, varför?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Försäljare offer	23	17.6	17.6	17.6
	Bortfall	41	31.3	31.3	48.9
	Omoralliskt	36	27.5	27.5	76.3
	Våldtäkt	11	8.4	8.4	84.7
	Negativa konsekvenser	11	8.4	8.4	93.1
	Straffa köparen	2	1.5	1.5	94.7
	Efterfrågan	1	.8	.8	95.4
	Behåll nuvarande lagstiftning	1	.8	.8	96.2
	Ojämn makt	5	3.8	3.8	100.0
	Total	131	100.0	100.0	

Fråga 11: Enkätsvaren som följer frågan "Anser du att köp av sexuella tjänster bör vara olagligt i Sverige?" är "om ja, varför?" gav totalt 90 svar. Svaren granskades systematiskt och delades upp i åtta olika kategorier: "Försäljare offer", "Omoralliskt", "Våldtäkt", "Negativa konsekvenser", "Straffa köparen", "Efterfrågan", "Behåll nuvarande lagstiftning", "Ojämn makt" samt "Bortfall". De enkätsvar som var tomma eller inte besvarade frågan går under kategorin "Bortfall", och är 41 stycken (31,3 procent). 23 enkätsvar (17,6 procent) innehöll svar som benämnde försäljaren som sårbar, i underläge eller på annat sätt är utnyttjade och dessa tilldelas kategorin "Försäljare offer". I kategorin "Omoralliskt" finns svar som exempelvis består av orden "övergrepp", "oetiskt" och "vidrigt", vilket återfinns i 36 svar (27,5 procent). Elva respondenter (8,4 procent) angav i sitt svar att sexköp skall vara olagligt eftersom det är en våldtäkt, och går således under kategorin "Våldtäkt". Kategorin "Negativa konsekvenser" innehåller svar där respondenten berörde ämnen som risk för trafficking samt fysiska och psykiska risker för försäljaren, och i denna ingår elva enkätsvar (8,4 procent). Två respondenter (1,5 procent) uppgav att sexköp bör vara olagligt eftersom det är den som köper som är förövaren, och de svaren tillhör därför kategorin "Straffa köparen". En respondent (0,8 procent) ansåg att den nuvarande lagstiftningen bör behållas, och svaret tillhör således kategorin "Nöjd som det är". Den sista kategorin är "Ojämn makt" består av fem svar (3,8 procent), vilka på olika sätt beskrev att den som köper sex utnyttjar faktumet att de har makt över den prostituerade.

Vilka anledningar kan enligt din åsikt finnas bakom köp av sexuella tjänster?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Makt och pengar	19	14.5	14.5	14.5
	Bortfall	20	15.3	15.3	29.8
	Enkel tillfredsställelse	32	24.4	24.4	54.2
	Rätt till sex / jämställt	3	2.3	2.3	56.5
	Sociala normer	2	1.5	1.5	58.0
	Ensamhet	10	7.6	7.6	65.6
	Vet ej	6	4.6	4.6	70.2
	Psykiska orsaker	6	4.6	4.6	74.8
	Inre orsaker	4	3.1	3.1	77.9
	Kombination av mycket	29	22.1	22.1	100.0
	Total	131	100.0	100.0	

Fråga 12: Frågan “Vilka anledningar kan enligt din åsikt finnas bakom köp av sexuella tjänster?” genererade 131 svar som sedan delades in i tio kategorier; “Makt och pengar”, “Enkel tillfredsställelse”, “Rätt till sex / jämställt”, “Sociala normer”, “Ensamhet”, “Psykiska orsaker”, “Inre orsaker”, “Kombination av mycket”, “Vet ej”, “Bortfall”. Kategori “Makt och pengar” omfattar svar som innehöll orden “pengar” och “makt” och består av 19 svar (14,5 procent). “Enkel tillfredsställelse” innehåller alla svar som handlar om att människor köper sexuella tjänster för att det är ett enkelt sätt att uppnå tillfredsställelse. I denna kategorin finnes 32 svar (24,4 procent). Kategori “Rätt till sex/jämställt” utgör tre svar (2,3 procent) och omfattar svar som handlade om att alla individer har samma rättigheter att ha sex samt att sälja och köpa sex bör vara jämställt. Under “Sociala normer” finns svar som omfattar hur sociala normer kan vara en anledning till köp av sexuella tjänster och består av totalt två svar (1,5 procent). Kategorin vid namn “Ensamhet” omfattar de svar där anledningen till köp av sexuella tjänster är att köparen upplever ensamhet. Kategorin utgör 10 av 131 genererade svar (7,6 procent). Svar som innehåller orden “psykisk”, “mental” och “sjukdom” kategoriserades som “Psykiska orsaker” och utgör sex av 131 svar (4,6 procent). “Inre orsaker” genererade fyra svar och utgör således 3,1 procent av svarsresultaten. Här ingår svar som omfattar köparens inre orsaker som till exempel “Avsaknad av human människosyn”. “Kombination av mycket” är kategorin som innehåller de svar som listade flera olika anledningar till köp av sexuella tjänster. Kategorin har 29 svar som utgör 22,1 procent. Slutligen skapades en kategori för “Vet ej” som består av sex svar (4,6 procent) och en kategori vid namn

“Bortfall” som består av 20 svar (15,3 procent). Under “Bortfall” finnes svar som var blanka, otydliga eller inte hörde ihop med frågan.

Fråga 13: “Anser du att det håller på att bli vanligt och socialt acceptabelt att sälja sexuella tjänster fysiskt?” genererade 131 svar. 27 personer (20,6 procent) svarade “Ja”, 23 personer (17,6 procent) svarade “Vet inte/ingen åsikt” och 81 personer (61,8 procent) svarade “Nej”.

Fråga 14: “Känner du till hemsidan OnlyFans sedan tidigare?” gav 131 svar. 121 personer (92,4 procent) svarade “Ja” och resterande 10 respondenter (7,6 procent) svarade “Nej”.

Fråga 15: “Känner du någon som är aktiv på OnlyFans?” genererade 131 svar. 14 personer (10,7 procent) svarade “Ja, kreatör”, 7 personer (5,7 procent) svarade “Ja, fan (prenumerant)” och 114 personer (87 procent) svarade “Nej”.

På vilket sätt tror du att OnlyFans påverkar kreatörens självbild?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Positivt	14	10.7	10.7	10.7
	Leder till objektifiering	11	8.4	8.4	19.1
	Negativt	20	15.3	15.3	34.4
	Både negativt och positivt	31	23.7	23.7	58.0
	Vet ej	13	9.9	9.9	67.9
	Bekräftelsebehov	31	23.7	23.7	91.6
	Bortfall	11	8.4	8.4	100.0
	Total	131	100.0	100.0	

Fråga 16: “På vilket sätt tror du att OnlyFans påverkar kreatörens självbild?” genererade 131 svar. Svaren delades sedan in i sju kategorier; “Positivt”, “Leder till objektifiering”, “Negativt”, “Både negativt och positivt”, “Vet ej”, “Bekräftelsebehov” och “Bortfall”. Kategori “Positivt” består av 14 svar vilket utgör 10,7 procent av svaren. I denna kategori ingår svar där respondenten skrivit att kreatörens självbild påverkas positivt eller leder till en god självkänsla. De svar som handlade om hur Onlyfans leder till objektifiering utgör 8,4 procent och ligger under kategori “Leder till objektifiering” med totalt 11 svar.

Svar som nämner att Onlyfans påverkar kreatörens självbild på ett negativt sätt eller leder till en dålig självbild placerades under kategori "Negativt" och genererade 20 svar (15,3 procent). Kategori "Både negativt och positivt" omfattar alla svar där respondenten nämnt negativa och positiva aspekter i samma svar. Kategorin består av 31 svar (23,7 procent). Svar som handlar om kreatörens bekräftelsebehov och de svar som antyder att kreatören skapar *content* eller agerar på ett visst för att få bekräftelse på hemsidan. Kategorin benämns "Bekräftelsebehov" och består av 31 svar som utgör 23,7 procent av svarsresultaten. Slutligen skapades en kategori för "Vet ej", med 13 svar (9,9 procent), och en kategori för "Bortfall" med 11 svar (8,4 procent). Under "Bortfall" ligger de svar som var otydliga, blanka och svar som inte hörde ihop med frågan.

Fråga 17: "Anser du att det håller på att bli vanligt och socialt acceptabelt att sälja explicit material av sin kropp, till exempel nakenbilder och videor?" gav 131 svar. 93 personer (71 procent) svarade "Ja", 17 personer (13 procent) svarade "Vet inte/ingen åsikt" och 21 personer (16 procent) svarade "Nej".

6.3 Sekundärkällor

6.3.1 "Sexindustrins nya vägar under coronapandemin..." - Artikel från Svenska Yle

Vilma är en kreatör på Onlyfans i tjugooårsåldern som har mellan 300-400 månatliga prenumeranter (Karlsson 2020). Hon erbjuder personaliserat material mot extra betalning. Vilma började med Onlyfans med inställningen av att hon är okej med att posera för kameran och få betalt för det. De i hennes omgivning, syskon och närmaste vänner, känner till att Vilma driver ett Onlyfans konto och hon har fått speciellt mycket stöd av sin syster (ibid.).

För somliga individer räcker det att lägga upp snygga bilder för att tjäna stora summor (Karlsson 2020). Artikelförfattaren Simon Karlsson skriver "Frågar du dem är Onlyfans och motsvarande sajter det bästa som hänt kvinnlig frigörelse sedan kvinnor fick börja rösta". Meghan Donevan, forskningsledare på Talita, berättar om hur lite avklädda och lite oskyldiga bilder utvecklas till grövre innehåll för att kvinnorna ska kunna behålla

samma inkomst vilket hon belyser som en nackdel med hemsidan i och med att "många pressats till att göra porr". Ett exempel är en streamare på spelsajten Twitch som startade ett Onlyfans-konto i syfte att få kontroll över situationen efter att hennes före detta partner hade läckt hennes nakenbilder. Efter ett år som kreatör skrev hon ett kontrakt med en pornografistudio (ibid.).

Meghan Donevan anser att Onlyfans och liknande plattformar utnyttjar kvinnor som är i utsatta situationer (Karlsson 2020). Donevan problematiserar också den direkta kontakten mellan kreatörer och fans när hon tar upp skillnaden mellan Onlyfans och andra pornografiska sajter. På Onlyfans måste kvinnorna interagera med sina följare på ett annat sätt, vilket Donevan liknar vid sugardejting. Vidare diskuterar Donevan gränsen mellan Onlyfans och prostitution vara minimal eftersom fans kan beställa specifikt material och fråga om de vill träffas i verkligheten. Hon understryker vidare att det enbart är en skärm som skiljer beställning av pornografiskt material på internet från exempelvis gatuprostitution (ibid.).

6.3.2 "Onlyfans - prostitution eller porr-revolution?" - Artikel från Dagens Nyheter

Jenny Westerstrand är ordförande för Roks, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige, och menar att pornografi normaliseras allt mer och tar sig uttryck genom plattformar som Onlyfans (Stiskalo & Laurell 2021). När hon får frågan huruvida hon anser att det finns fördelar med Onlyfans svarar hon följande:

Nej, egentligen inte. Att appen skulle bidra till större egenmakt för kvinnor inom porrindustrin säger något om hur eländig situationen i sig är.

(Stiskalo & Laurell 2021)

Westerstrand understryker också att det är lätt att göra felbedömningar vad gäller de risker som finns med att publicera explicita bilder på plattformar som Onlyfans, det som ger en adrenalinkick i stunden suddar ut uppfattningen om risken för att ens bilder sprids vidare till andra (Stiskalo & Laurell 2021). Även genusvetaren Lena Gunnarsson anser att Onlyfans, likt sugardejting, speglar hur objektifiering och kommersialisering av kvinnors kroppar blir normaliserat. Journalisten Fanna Ndow Norrby poängterar att hon tror att definitionen av vad som är pornografi och inte är varierande bland de som

arbetar med det såväl som bland köparna, vilket hon menar bland annat beror på ett generationsskifte. Med det menar hon att Onlyfans inte är lika banbrytande i hennes egen generation eftersom många själva har skickat och fått nakenbilder skickade till sig (ibid.).

6.3.3 Pornfluencers - Dokumentär från SVT

Amanda Bredén har varit kreatör på Onlyfans sedan år 2019 och har 1200 betalande fans vilket innebär att hon tjänar cirka 220 000 kronor i månaden på Onlyfans där hon publicerar material med sexuellt innehåll (Pornfluencers 2021). Bredén säger att hon

Tror det många gillar är att det inte är som på en gratisporrsida. Det här blir mer speciellt, som att de lär känna mig.

(Pornfluencers 2021)

Dokumentären granskar Onlyfans och belyser olika perspektiv där det finns både positiva och negativa uppfattningar om hemsidan och dess innehåll (Pornfluencers 2021). Bredén väljer ibland att ljuga om sitt jobb för att hon inte har energin att ta diskussionen om sin karriär och upplever att det känns skönare att ljuga om sitt yrke för att slippa bli dömd (ibid.).

Julia Frändfors, en svensk poddastare, är en av de som anser att Onlyfans är positivt, vilket hon bland annat uttrycker i följande citat: "Jag har försökt hitta nåt negativt. Jag vill säga "det är prostitution", men det är det inte. Det är fett att det finns!" (Pornfluencers 2021). Vid ett senare tillfälle säger Frändfors även "Jag tycker det känns ganska inne med Onlyfans. Jag är positiv till det." (ibid.).

I dokumentären intervjuas även individer som inte är lika positiva i sin inställning till Onlyfans, till exempel influencer Helen Ablatova som anser att det budskap som förmedlas när svenska influencers skapar Onlyfans-konton är att det är normalt att sälja sin kropp (Pornfluencers 2021). Ablatova nämner att det är ansvarslöst att som influencer sända det budskapet då en majoritet av följarna är unga, sårbara barn (ibid.).

Amina Axelsson är en före detta kreatör på Onlyfans (Pornfluencers 2021). Amina började med Onlyfans under covid19-pandemin på grund av att hon inte hade någon inkomst. Axelsson berättar om hur lätt det kan vara att tänja på gränserna om man känner att man inte tjänat så mycket pengar en viss dag och får in en förfrågan på specialmaterial. Det kan leda till att man tar emot förfrågningar som annars inte hade tagits emot. Axelsson säger att "Sen är det ju en normaliseringsprocess. Har man en gång gjort nåt blir det normalt plötsligt. Steget är inte så långt till nästa gräns." (ibid.).

Axelsson valde att avsluta sin karriär som kreatör på Onlyfans och förtydligar att hon inte säger något negativt om att sälja bilder och filmer utan att hon undrar varför det konceptet har blivit så stort (Pornfluencers 2021). Axelsson tycker att denna normaliseringen kan leda till en skev syn på sexualitet och det är inte något hon vill bidra till (ibid.).

Journalisten Kajsa Ekis Ekman delar med sig om sina åsikter om Onlyfans i relation till bland annat videoplattformen TikTok (Pornfluencers 2021). Tidigare i dokumentären framgår det att Onlyfans är stort på plattformen TikTok, där målgruppen är ung. Ekman poängterar att nioåriga flickor använder TikTok och ifrågasätter vidare om dessa skall groomas in i en kultur där en individs värde ligger i att visa upp sin kropp för äldre män. Ekman ifrågasätter även varför alla de som tycker att "sex är bra" inte ser detta som något problematiskt:

"Man ska vara öppen och tolerant." Sexualiteten här är inte ömsesidig! Den bygger på premissen att det är okej att killar betalar för tjejer.

(Pornfluencers 2021)

Gabriella Kärnekull Wolfe, initiativtagare till föreningen Inte din hora, menar att konceptet Onlyfans är koppleri eftersom företag tjänar pengar genom att unga tjejer publicerar sexuellt material (Pornfluencers 2021). Hon säger även att

Det är inte de från porrindustrin som har flyttat till Onlyfans utan det har snarare tillkommit ett helt gäng 18-25-åriga tjejer som börjat sälja sex på Onlyfans som annars inte gjort det alls.

(Pornfluencers 2021)

Polisen Simon Häggström, specialiserad på prostitution och människohandel för sexuella ändamål, diskuterar olika plattformar och hur de resulterat i att unga vuxna, barn och ungdomar dras in i prostitutionsvärlden (Pornfluencers 2021).

Man vaknar inte upp en morgon och tänker att 'nu ska jag träffa en torsk och suga av i baksätet på en bil', utan man glider in i den här världen genom att man kommer i kontakt med de här männen genom att börja sälja lättklädda bilder och filmer på sig själv. Så vi ser klart och tydligt att det här är en inkörsport till prostitutionsvärlden.

(Pornfluencers 2021)

6.3.4 Intervju från MÄN med Simon Häggström

Simon Häggström menar att en anledning till att män fortsätter köpa sex är att de inte uppfattar vanlig dejting vara lönsamt när de genom prostitution kan välja fritt, vilket är en genväg som innebär att samtycket förhandlas bort (MÄN 2020). Han fortsätter senare genom att påtala att sexköpare inte skulle få tillgång till prostituerade kvinnors kroppar om de inte betalade, "[...] så hon vill ju inte vara med dig i grund och botten". Vidare påpekar han att allmänheten har ett relativt starkt stöd för lagstiftningen kring sexköp, men att detta motarbetas av pornografi eftersom det förmedlar att "[...] sex är någonting som du tar, inte någonting som du ger" (ibid.).

Pornografikonsumtionen är hög bland unga män som köper sex och Häggström berättar att en del av dessa män erkänner sig ha ett pornografimissbruk (MÄN 2020). Likt andra former av missbruk leder regelbunden konsumtion till normalisering, vilket gör att individen kontinuerligt fortsätter leta efter nästa adrenalinkick. Precis som i prostitution finns det inom pornografiindustrin människor som arbetar med det och anser det vara hanterbart och en stor inkomstkälla, men enligt Häggström är en majoritet av dessa unga kvinnor i utsatta förhållanden. Han konstaterar att ifall pornografikonsumtion minskade skulle även prostitutionen göra det (ibid.).

6.3.5 Intervju från The Tim Wilson Show med Dallas Mears

Kreatör Dallas Mears berättar att hennes karriär på Onlyfans inte var planerad, men att hon innan Onlyfans fick betalande prenumeranter för nakenposering i form av bilder och videos på appen Snapchat som är en social plattform (The Tim Wilson Show 2021). Hon berättar vidare att nakenposeringen gav bra betalt och att flera som köpte bilderna bad henne att starta ett konto på Onlyfans. När intervjuare Tim Wilson frågar om Dallas känner sig *empowered* av att vara kreatör svarar hon följande:

Personally I do because I have gone through sexual assault and sexual harassment and when you go through something like that you sorta feel like you lose your power like you're not in charge anymore. So to have something that not only, you're doing because you want to, but being in charge of when you post, what kind of content you post, it just gives you all that control back.

(The Tim Wilson Show 2021)

Den enda nackdelen med att vara kreatör anser Dallas vara att andra personer förlorar respekt mot de som är kreatörer och glömmer att de är människor (The Tim Wilson Show 2021). Hon förklarar att strippor och prostituerade bemöts på liknande sätt, “[...] you're just a toy, you're an object, just a piece of meat” (ibid.).

6.3.6 Intervju från Means of Creation med Aella

Aella berättar att hon övergick från att jobba som eskort till att publicera på Onlyfans i samband med covid19-pandemin (Means of Creation 2020). Hon har ägnat sig åt andra typer av sexarbete som exempelvis coming. När intervjuare Li Jin frågar huruvida Aella anser att det börjar bli mer normaliserat och accepterat att göra sexarbete likt Onlyfans svarar Aella att det till viss del stämmer. Hon betraktar ämnet som mer nyanserat än acceptans kontra icke-acceptans, och att det är en väsentlig skillnad mellan förföring och fysisk penetrering. Enligt Aella växer acceptansen gentemot förföring, vilket hon anser är ett sätt för kvinnor att uttrycka sexuell makt. Hon förklarar vidare “Just because you're amplifying your sexuality doesn't mean you're distributing your sexuality” (ibid.).

6.3.7 “Rusning till porren: Camgirl Cara är Coronans vinnare” - Podcastavsnitt från Verkligheten i P3

Cara arbetar som camgirl och berättar om hur nervös hon var när hon började eftersom coming är en stigmatiserad sak att göra (Verkligheten i P3 2020). Hon menar att om hon i framtiden skulle vilja bli advokat kan det påverkas negativt ifall det skulle läcka en pornografisk video på henne som hon spelade in i 18-årsåldern, och därför ville hon veta hur hon kände inför att göra pornografi innan hon gjorde det fullt ut. Vidare tillägger Cara att hon är övertygad att hennes arbete med pornografi kommer prägla resten av hennes liv, samt att det kan skapa problem när hon väljer att söka sig till andra yrken i framtiden (ibid.).

6.3.8 “Prostitution och den svenska porrindustrin - Talita gästar” - Podcastavsnitt från Ångestpodden

När Anna Sander och Josephine Appelqvist, grundarna till den ideella föreningen Talita, gästar Ångestpodden berättar de hur prostitution idag går under benämningar som sugardejting, glamourmodell och pornografi när det i själva verket är prostitution (Ångestpodden 2020).

[...] och att jag säger att man kallar det pornografi det är väl för att vi tycker ju att pornografi väldigt ofta är ju ingenting annat än dokumenterad prostitution, det är bara det att man filmar prostitutionen.

(Ångestpodden 2020)

Vidare konstaterar Josephine att pornografiindustrin och prostitution hänger ihop eftersom personen köper ett samtycke som sexarbetaren inte hade gett annars (Ångestpodden 2020). Ett sådant förhållande är, enligt Josephine, alltid destruktivt eftersom det får sexarbetare att tänja på sina gränser tills de gör saker de aldrig trodde de skulle göra, och då är det redan för sent. Anna anser att webbsidor där det är möjligt att beställa särskilda typer av bilder och filmer kan liknas vid att beställa en pizza, och Josephine tillägger att det reducerar en människa till ett objekt (ibid.).

7. Analys

7.1 Vilka sociala normer finns kring att vara kreatör på Onlyfans och hur ser de ut i relation till sociala normer kring prostitution?

Sociala regler fyller bland annat funktionen av att reglera handlingar utefter vad som är rätt och fel enligt normer i olika sociala grupper (Becker 1997, s. 1). När en person bryter mot dessa regler uppfattas hen som avvikare och opålitlig på grund av att gruppens regler inte följs (ibid.). Dallas Mears säger att hon trivs med sitt jobb som kreatör på Onlyfans men hon menar att, likt strippor och prostituerade, förlorar många respekt gentemot kreatörer och glömmer att de är människor. Att vara kreatör på Onlyfans skulle kunna definieras som ett avvikande beteende då det kan anses vara ett stigmatiserat yrke. Amanda Bredén upplever liknande problem med yrket som kreatör och berättar att hon ibland väljer att ljuga om sitt jobb för att inte bli dömd och hamna i diskussion med andra personer. Bredéns val att ljuga för att undvika att bli dömd tyder ytterligare på att yrket som kreatör på Onlyfans ses som något negativt. Samtidigt som kreatörer uppger en rädsla för att bli dömda av omgivningen, uppgav en majoritet av respondenterna på enkätfråga 17 (se avsnitt 6.2) att de anser att det börjar bli vanligt och socialt acceptabelt att sälja nakenbilder och videor vilket till viss del verkar skilja sig från den uppfattning kreatörer själva har.

En sannolik förklaring till ovanstående skulle kunna vara att samhället befinner sig i en övergångsfas; å ena sidan är folk av uppfattningen att det börjar bli mer socialt accepterat att publicera på Onlyfans men å andra sidan finns en viss skepticism gentemot att vara kreatör. En sådan uppfattning kan avläsas i enkätsvaren från fråga 16 (se avsnitt 6.2) då en majoritet (70,9 procent) av respondenterna uppgav att Onlyfans påverkar kreatörens självbild på ett negativt sätt, antingen genom att svara att det är negativt eller genom att förklara att det leder till objektifiering, bekräftelsebehov eller kan vara både positivt och negativt. Även om kreatörer personligen ser försäljningen av material på Onlyfans som en vanlig sak att göra, är de sannolikt införstådda med att det inte alltid är socialt accepterat av människor utanför plattformen. Det kan tolkas som att sociala normer idag gör att kreatörer på Onlyfans uppfattas som avvikande, men

eftersom det hittills har varit en växande marknad är det möjligt att normerna ändras i framtiden. Utifrån enkätresultaten till fråga 17 (*se avsnitt 6.2*) skulle det kunna antas vara mindre acceptabelt att sälja sexuella tjänster fysiskt än i form av explicit material då 71 procent av respondenterna svarade "Ja" och 16 procent svarade "Nej" på fråga 17. På fråga 13 svarade 61,8 procent av respondenterna "Nej" och 20,6 procent svarade "Ja". En skillnad som kan avläsas mellan den sociala acceptansen gällande "vanlig" prostitution (försäljning av sexuella tjänster i fysisk form) och försäljning av explicit material är att det för "vanlig" prostitution finns en större acceptans i form av exempelvis medlidande för den prostituerade då denne betraktas som utsatt och utnyttjad. Med det sagt är det sannolikt att en person som säljer sex på gatan får en annat sorts bemötande än en person som säljer sexuellt material på Onlyfans, vilket tyder på en skillnad i normerna. Normerna kring Onlyfans är sannolikt påverkade av människors omgivning i större utsträckning än normer om prostitution som, förutom det lokala sammanhanget, är präglade av sexköpslagen.

Julia Frändsfors menar att hon vill likna Onlyfans vid prostitution, men att hon är positiv till det och tycker det är ett modernt koncept. Medan hon anser Onlyfans vara socialt accepterat, antyder hon i samma mening att prostitution inte är det. Simon Häggström poängterar, i linje med Frändsfors uppfattning, att stödet för sexköpslagstiftningen är relativt starkt. Detta skulle kunna förklaras av det Hydén (2002, s. 158) skriver - genom att en norm blir till en rättsregel ges den legitimitet eftersom den är en del av rättssystemet. Enkätresultaten från fråga 10, och den problematisering som görs av sexköp, kan möjligtvis förklaras av att de sociala normerna är präglade av lagen, som har fått fäste sedan dess införande år 1999. De personer som ser Onlyfans som problematiskt ger uttryck för att de ser likheter med prostitution, vilket anses problematiskt av den större massan, medan övriga personer möjligtvis är positivt inställda till Onlyfans eftersom de inte drar denna koppling. Företeelsen illustrerar vilken inverkan den kodifierade rätten har på sociala normer genom att lagen får en normerande effekt och påverkar vad som anses vara acceptabelt och inte.

Att Onlyfans inte är anmärkningsvärt i sin generation anser Fanna Ndw Norrby beror på att många själva har skickat eller mottagit nakenbilder. Ndw Norrby gör således en koppling mellan acceptansen gentemot Onlyfans och tidigare erfarenhet av sexting. Den

forskning som har gjorts kring ämnet sexting, skulle kunna användas för att tolka normer om kreatörer på Onlyfans. Champion och Pedersen (2015, s. 209) förklarar att de som ägnar sig åt sexting vanligtvis även söker nervkittlande händelser, vilket skulle kunna tyda på att samhällsnormer suddas ut för kreatörerna. Tidigare erfarenheter av sexting hos en individ skulle därmed kunna vara en påverkande faktor för hur individen ser på kreatörer. Om en individ själv har skickat nakenbilder kan det eventuellt innebära att publicerandet av material på Onlyfans ses som acceptabelt.

Enligt Meghan Donevan utnyttjar Onlyfans kvinnor i utsatta positioner. Simon Häggström diskuterar även hur olika plattformar leder till att unga vuxna, barn och ungdomar dras in i prostitutionsvärlden. Gabriella Kärnekull Wolfe tar upp ett liknande perspektiv som Häggström genom att betona att kreatörer på Onlyfans inte är personer från pornografiindustrin, utan att det är unga kvinnor som aldrig har ägnat sig åt sexarbete tidigare. Deras uttalanden kan även liknas vid enkätresultaten från fråga 9 (*se avsnitt 6.2*) där flera respondenter (12,2 procent) menar att människor säljer sexuella tjänster på grund av att de är i en utsatt position, vilket även förekommer som anledning i flera svar tillhörande kategorin "Kombination av mycket". I och med att Häggström och Kärnekull Wolfe poängterar att Onlyfans kan leda till sexarbete, skulle det kunna vara ett tecken på att de tillhör en social grupp där normerna kring Onlyfans och prostitution är desamma. Detta kan kopplas till Cara som beskriver oron när hon började med coming, eftersom hon själv har uppfattningen att det är stigmatiserat. Helen Ablatova är av liknande uppfattning som enkätrespondenterna, och säger att influencers på Onlyfans signalerar till unga och sårbara barn att det är normalt att sälja sin kropp. En liknande bild ges av Gunnarsson, som menar att Onlyfans normaliserar objektifiering och kommersialisering av kvinnors kroppar.

7.2 Hur kan sexköpslagens definition av sexuell förbindelse omfatta det material som säljs på hemsidan Onlyfans?

I syfte att motverka våld mot kvinnor och män infördes år 1999 sexköpslagen i Sverige, vilken förbjuder införskaffning av en tillfällig sexuell förbindelse i utbyte mot ersättning men även utlovad ersättning. Den rättsliga definitionen av sexuell förbindelse är samlag och annat sexuellt umgänge. Sexuellt umgänge definieras i sin tur som sexualhandlingar

vars syfte är att uppväcka och tillfredsställa parternas sexuella behov. Problematiken som kan uppstå är tolkningen av vad som är att anses som en sexualhandling. Även ändamålet, att uppväcka och tillfredsställa sexuella behov, blir här en tolkningsfråga. I regel krävs kroppslig beröring mellan parterna, exempelvis beröring av könsorgan.

Onlyfans är en hemsida som möjliggör försäljning av material i form av bland annat foto, video, ljud och text. Hemsidan möjliggör även kontakt mellan kreatören och fanet, där fanet har möjlighet att efterfråga specialmaterial från kreatören. På hemsidan säljs bland annat material med sexuellt innehåll. Amanda Bredén är en av kreatörerna som publicerar sexuellt material på Onlyfans. Dallas Mears arbetade med nakenposering mot betalning på appen Snapchat innan hon skapade sitt Onlyfans-konto. Nakenposering för pengar är således förekommande på hemsidan Onlyfans. Enligt den doktrin som finns kring köp av sexuell tjänst faller dock nakenposering inte in under det begreppet. Som tidigare nämnt krävs kroppslig beröring mellan parterna, exempelvis beröring av könsorgan för att en akt skall definieras som sexuell. Sett till rättspraxis förekommer däremot rättsfall där direkt kroppslig beröring inte förekommit och en handling ändå tolkades som sexuellt umgänge. Det finns även belägg för att sexljud och stön kan vara tillräckligt för att ett umgänge ska anses sexuellt, vilket framgår av bevisningen i mål nr B 2632-11. Målet gällde en man som köpte en tjänst i form av oljemassage och dömdes för köp av sexuell tjänst då det i vittnesutsagor framkom att stön och sexljud hördes från lägenheten. Däremot hade det tidigare sålts sex i den lägenheten vilket kan varit en bidragande faktor men oavsett tyder rättsfallet på att begreppet sexuellt umgänge är en bred definitionsfråga då kraven och omständigheterna kan variera från fall till fall.

Ovan beskrivna krav för att en handling skall anses som sexuell är att ändamålet ska vara att uppväcka och tillfredsställa sexuella behov. Eftersom kravet gällande ändamålet med handlingen i kombination med att stön och sexljud ansågs tillräckligt för att se handlingen som sexuell, skulle materialet som säljs och köps på Onlyfans kunna definieras som försäljning och köp av sexuell tjänst. Genom att fans, med hjälp av funktionen "*fan interaction*" kan önska personaliserat material kan det innebära en garanterad tillfredsställelse. Som Amanda Bredén uppgav kan det vara så att Onlyfans känns mer speciellt än en gratis pornografihemsida då fansen får lära känna henne. Med ändamålet av att uppväcka och tillfredsställa sexuella behov i åtanke och förutsatt att

köpet av material på Onlyfans garanterar köparens njutning och sexuell tillfredsställelse kan köpet definieras köp av sexuell tjänst. Ifall en handling, sett till praxis, kan bedömas vara köp av sexuell tjänst baserat på vittnesutsagor och bevis på sexljud och stön skulle man kunna tolka begreppen sexuell tjänst och sexuellt umgänge som en handling som leder till sexuell njutning. Om det även tas i beaktning att begreppet enligt rättspraxis inte endast omfattar direkt beröring av könsorgan stärker det resonemanget ytterligare.

Genom att köpa specialbeställt material av en kreatör köper man en tjänst. Denna tjänst resulterar i köparens njutning och sexuella tillfredsställelse. Skillnaden mellan köp av en fysiskt sexuell tjänst och explicit material som också resulterar i njutning och sexuell tillfredsställelse är alltså minimal. Sett till definitionerna av begreppet "sexuell förbindelse" som genererades i fråga 6 (se avsnitt 6.2) förekommer svar i tre olika kategorier; "Fysisk kontakt", "Fysisk och psykisk tillfredsställelse" samt "Tillfredsställelse". En majoritet (45 procent) definierade begreppet som en händelse där fysisk kontakt förekommer. Det är av intresse för frågeställningen att 31,3 procent av respondenterna definierade begreppet som något som ger fysisk och psykisk tillfredsställelse, där svaren innehöll video- och telefonsex samt att skicka bilder och videor med sexuellt innehåll. Slutligen definierade 7,6 procent av respondenterna begreppet som något som resulterar i tillfredsställelse. Deltagarnas syn på begreppet indikerar att sexköpslagens tolkningsutrymme enligt dem även kan omfatta det material som säljs på sidan Onlyfans. Totalt 38,9 procent anser att fysisk kontakt inte är ett krav för att en handling skall ses som sexuell förbindelse men att tillfredsställelse och njutning istället kan uppnås via andra sätt som till exempel explicit material. Det skulle därmed kunna ses som fördelaktigt med ett tillägg i sexköpslagen för att nya, digitaliserade versioner av köp av sexuella tjänster skall omfattas av dagens lagstiftning. Med fördelaktigt menas att lagen på så sätt kan uppnå en större omfattning vilket skulle kunna resultera i en ännu mer normerande effekt och därmed förhindra att människor far illa. Vid en eventuell ändring av lagen skulle även relationen mellan den kodifierade rätten och sociala normer synliggöras genom att de sociala normerna har en inverkan på den kodifierade rätten.

8. Avslutande diskussion

Syftet med denna undersökning var dels att undersöka det rättsliga läget kring Onlyfans i Sverige och dels att undersöka de sociala normerna kring plattformen. Studien är således inte jämförande. Sociala normer kring att vara kreatör på Onlyfans skiljer sig i dagsläget från sociala normer kring prostitution. Studiens material utgår både från en kvantitativ och en kvalitativ ansats, genom insamling av enkätdata och sekundärkällor i form av bland annat intervjuer och artiklar. Materialet tyder på att det verkar finnas en gemensam överenskommelse om att prostitution är utnyttjande av kvinnors kroppar medan Onlyfans, av somliga personer, uppfattas som empowering. Trots detta vittnar kreatörer om att de blir stigmatiserade, vilket även skiljer sig från enkätresultaten som visar att respondenterna anser att plattformar som Onlyfans börjar bli normalt och socialt accepterat.

Utifrån studiens frågeställningar kan det, i en förenklad form, konstateras att medan sociala normer kring prostitution framstår som mer enade, verkar normer om kreatörer på Onlyfans vara splittrade. Eftersom det inte finns någon lagstiftning, formad som sexköpslagen, som i dagsläget kan tillämpas på material som Onlyfans, är normerna kring det troligtvis i större utsträckning påverkade av det lokala sammanhanget. Det material som säljs kan även definieras som sexuell förbindelse sett till rättspraxis och doktrin i relation till enkätresultaten. Det är av intresse att vidare studera hur sexköpslagen kan anpassas eller ändras efter dagens förutsättningar som finns för försäljning men främst köp av sexuella tjänster.

Onlyfans är ett relativt nytt fenomen och i denna undersökning görs analysen att, samtidigt som Onlyfans ger nya möjligheter för sexarbetare, kan det även innebära risker för att kreatörer exempelvis blir utnyttjade. Av denna anledning hade det varit intressant att vidare studera hur Onlyfans, i en svensk kontext, kan påverka lagstiftningen. Därtill vore det intressant att undersöka hur sociala normer kring Onlyfans utvecklas eftersom denna undersökning fann skillnader i synen på "vanlig" prostitution och synen på Onlyfans.

Källförteckning

Böcker

Banakar, Reza (2015). *Normativity in Legal Sociology* [Elektronisk resurs] *Methodological Reflections on Law and Regulation in Late Modernity*. Cham: Springer International Publishing

Becker, Howard S. (1997). *Outsiders: studies in the sociology of deviance*. New York: Free Press

Bryman, Alan (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Johanneshov: MTM

Bergström, Göran. & Ekström, Linda (2018). Tre diskursanalytiska inriktningar. Boréus, Kristina & Bergström, Göran (red.) *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Fjärde upplagan, Lund: Studentlitteratur, ss. 239-288.

Friis, Eva & Åström, Karsten (2020). The gap problem. Schoultz, Isabel & Nafstad, Ida (red.) *Om rättssociologisk tillämpning*. Lund: Studentlitteratur, ss. 107-121.

Hydén, Håkan (2002). *Normvetenskap*. Lund: Sociologiska institutionen, Univ..

Larsson, Bengt & Engdahl, Oskar (red.) (2011). *Social kontroll: övervakning, disciplinering och självreglering*. 1. uppl. Malmö: Liber

Elektroniska källor

Amundsen, Rikke (2022). Hetero-sexting as mediated intimacy work: 'putting something on the line'. *New Media & Society*, 24(1), ss. 122-137. doi: 10.1177/1461444820962452

Bianchi, Dora., Morelli, Mara., Baiocco, Roberto & Chirumbolo, Antonio (2019). Individual differences and developmental trends in sexting motivations. *Current Psychology*, 40(9), ss. 4531-4540. doi: 10.1007/s12144-019-00398-4

Bonilla, Sara., McGinley, Mallaigh & Lamb, Sharon (2020). Sexting, power, and patriarchy: Narratives of sexting from a college population. *New Media & Society*, 23(5), ss. 1099-1116. doi: 10.1177/1461444820909517

Bryant, Paul & JaeWoong, Shim (2008). Gender, Sexual Affect, and Motivations for Internet Pornography Use. *International Journal of Sexual Health*, 20(3), ss. 187-199. doi: 10.1080/19317610802240154

Burke, Kelsy & MillerMacPhee, Alice (2021). Constructing Pornography Addiction's Harms in Science, News Media, and Politics. *Social Forces*, 99(3), ss. 1334-1362. doi: 10.1093/sf/soaa035

Champion, Amanda R. & Pedersen, Cory L. (2015). Investigating differences between sexters and non-sexters on attitudes, subjective norms, and risky sexual behaviours. *Canadian Journal of Human Sexuality*, 24(3), ss. 205-214. doi: 10.3138/cjhs.243-A5

Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning [Elektronisk resurs]. (2002). Stockholm: Vetenskapsrådet

Tillgänglig på Internet:

https://www.vr.se/download/18.68c009f71769c7698a41df/1610103120390/Forskningsetiska_principer_VR_2002.pdf

God forskningssed [Elektronisk resurs]. Reviderad utgåva (2017). Stockholm:

Vetenskapsrådet

Tillgänglig på Internet:

<https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2017-08-29-god-forskningssed.html>

Grubbs, Joshua B. & Perry, Samuel L. (2019). Moral Incongruence and Pornography Use: A Critical Review and Integration. *Journal of Sex Research*, 56(1), ss. 29-37. doi: 10.1080/00224499.2018.1427204

Grubbs, Joshua B., Volk, Fred., Exline, Julie J. & Pargament, Kenneth I. (2015). Internet Pornography Use: Perceived Addiction, Psychological Distress, and the Validation of a Brief Measure. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 41(1), ss. 83-106. doi: 10.1080/0092623X.2013.842192

Holmström, Charlotta. & Skillrei, May-Len. (2008). Nordiska prostitutionsmarknader i förändring [Elektronisk resurs] En inledning. *Prostitution i Norden*. 9-38
Tillgänglig på Internet:

<http://mau.diva-portal.org/smash/get/diva2:1405321/FULLTEXT01.pdf>

Jones, Lora (2020). OnlyFans: 'I started selling sexy photos online after losing my job'. *BBC*, 15 juli. <https://www.bbc.com/news/business-53338019>

Karlsson, Simon (2020). Sexindustrins nya vägar under coronapandemin – unga kvinnor säljer egna nakenbilder för snabba cash men riskerna är stora. *Svenska Yle*, 18 november. <https://svenska.yle.fi/a/7-1494015>

Lee, Murray., Crofts, Thomas., McGovern, Alyce, & Milivojevic, Sanja (2015). Sexting among young people: Perceptions and practices. *Trends & Issues in Crime & Criminal Justice*, (508), ss. 1-9.

Means of Creation (2020). *Aella on being a top 0.08% Onlyfans creator and opportunities for tech in the adult content world*. <https://youtu.be/gi8qQwZ2y0U> [2022-04-11]

MÄN (2020). "Prostitution och pornografi hänger ihop" – intervju med polisen och författaren Simon Häggström [video]. <https://youtu.be/WuTflmBgN7E> [2022-04-09]

Naezer, Marijke & van Oosterhout, Lotte (2021). Only sluts love sexting: youth, sexual norms and non-consensual sharing of digital sexual images. *Journal of Gender Studies*, 30(1), ss. 79-90. doi: 10.1080/09589236.2020.1799767

Nationellt metodstöd mot prostitution och människohandel (u.å.), *Har sexköpslagen haft effekt?* <https://www.nmtsverige.se/faq/har-sexkopslagen-haft-effekt> [2022-04-04]

Onlyfans (2022a). *Company*. <https://onlyfans.com/about.html> [2022-04-27]

Onlyfans (2022b). *History*. <https://onlyfans.com/about.html> [2022-04-28]

Onlyfans (2021a). *Terms of service*. <https://onlyfans.com/terms> [2022-03-31]

Onlyfans (2021b). *Standard contract between fan and creator*.

<https://onlyfans.com/contract> [2022-05-30]

Räddningsmissionen (2018). *Hur hänger pornografi och prostitution ihop?*

<https://raddningsmissionen.se/stories/manniskohandel-prostitution-fragor-svar>

[2022-05-03]

Siring, Annelie (2008). Sexhandel, sexköpslagstiftning och myndighetsförståelse: Ett svenskt exempel [Elektronisk resurs]. Holmström, Charlotta & Skillrei, May-Len. (red.)

Prostitution i Norden. 327-356 Tillgänglig på Internet:

<http://mau.diva-portal.org/smash/get/diva2:1405321/FULLTEXT01.pdf>

Stiskalo, Sandra & Laurell, Agnes (2021). Onlyfans - prostitution eller porr-revolution?

Dagens Nyheter, 1 mars.

<https://www.dn.se/kultur/Onlyfans-prostitution-eller-porr-revolution/>

Sveriges Domstolar (2022). *Mer om avgöranden*.

<https://www.domstol.se/hogsta-domstolen/om-hogsta-domstolen/mer-om-avgoranden/> [2022-05-25]

SVT Play (2021). Pornfluencers. [Video].

<https://www.svtplay.se/video/31563286/pornfluencers> [2022-03-18]

Sirianni, Joseph M. & Vishwanath, Arun (2016). Problematic Online Pornography Use: A Media Attendance Perspective. *Journal of Sex Research*, 53(1), ss. 21-34. doi:

10.1080/00224499.2014.980496

Sirianni, Joseph M. & Vishwanath, Arun. (2012). Sexually Explicit User-Generated Content: Understanding Motivations and Behaviors using Social Cognitive Theory. *Cyberpsychology*, 6(1), ss. 1-11. doi: 10.5817/CP2012-1-7

The Tim Wilson Show (2021). *Interview with Onlyfans creator Dallas Mears*.
<https://www.facebook.com/watch/?v=969128387233989> [2022-04-11]

Verkligheten i P3 (2020). Rusning till porren: Camgirl Cara är coronans vinnare [podcast], 3 maj. <https://sverigesradio.se/avsnitt/1502566> [2022-04-08]

Wilson, Claire., van Steen, Tommy., Akinyode, Christabel., Brodie, Zara P. & Scott, Graham G (2021). To sext or not to sext. The role of social-cognitive processes in the decision to engage in sexting. *Journal of Social & Personal Relationships*, 38(4), ss. 1410–1429. doi: 10.1177/0265407521995884

Yoder, Vincent Cyrus., Virden III, Thomas B. & Amin, Kiran (2005). Internet Pornography and Loneliness: An Association? *Sexual Addiction & Compulsivity*, 12(1), ss. 19-44. doi: 10.1080/10720160590933653

Ångestpodden (2020). 278. Prostitution och den svenska porrindustrin - Talita gästar [podcast], 21 maj.
<https://www.podplay.com/sv-se/podcasts/angestpodden-48953/episodes/278-prostitution-och-den-svenska-porrindustrin-talita-gastar-34464115> [2022-04-18]

Rättskällor

Brottsbalken 6 kap. 11 §.

Högsta domstolen dom 1996-08-21 i mål B2555-96

Prop. 2004/05:45 *En ny sexualbrottslagstiftning*. Stockholm: Justitiedepartementet

Prop. 1997/98:55 *Kvinnofrid*. Stockholm: Arbetsmarknadsdepartementet

Svea hovrätt dom 2011-06-29 i mål nr B 2632-11.

Bilagor

Bilaga 1. Deskriptiv analys

Författare	Publikations- år	Land	Tema 1	Tema 2	Empirisk	Teori	Översikt/ argumenterande
Amundsen	2022	England		x	x		
Bianchi et. al	2019	Italien		x	x		
Bonilla et. al	2021	USA		x	x		
Bryant & JaeWoong	2008	USA	x		x		
Burke & MillerMacPhee	2021	USA	x				x
Champion & Pedersen	2015	Kanada		x	x		
Grubbs & Perry	2019	USA	x				x
Grubbs et. al	2015	USA	x		x		
Lee et. al	2015	Australien		x	x		
Naezer & van Oosterhout	2021	Nederlände- rna		x			
Sirianni & Vishwanath	2016	USA	x		x	x	
Sirianni & Vishwanath	2012	USA		x	x	x	
Wilson et. al	2021	Skottland		x	x	x	
Yoder et. al	2005	USA	x		x		

Bilaga 2. Enkätfrågor

Inledande beskrivning av enkäten

Onlyfans, prostitution och sexköpslagen

Denna enkät tillhör vår kandidatuppsats på kriminologiprogrammet vid Lunds Universitet, där vi med hjälp av sexköpslagen undersöker den problematik som kan uppstå vid avsaknad av bestämmelser kring digitala varianter av sexköp.

Som deltagare i studien är du helt anonym och har rätt att när som helst avsluta ditt deltagande. Enkätsvaren kommer att raderas i samband med att arbetet är avslutat.

Vid frågor om enkäten eller studien i övrigt, vänligen kontakta:

Cornelia Blücher (co4130bl-s@student.lu.se)

Diana Abdullayeva (di6214ab-s@student.lu.se)

Enkätfrågor

** betyder att frågan var obligatorisk.*

1. Jag har tagit del av informationen och samtycker härmed till att delta i studien *

Svarsformat (alternativ): Ja

2. Vilket kön identifierar du dig som? *

Svarsformat (alternativ): Kvinna | Man | Annat (möjlighet till fri text om svaret var Annat)

3. Hur gammal är du? *

Svarsformat: Fri text

4. Vilken är din högsta avslutade utbildning? *

Svarsformat (alternativ): Grundskola eller motsvarande | Gymnasieexamen eller motsvarande | Eftergymnasial utbildning, ej högskola/universitet | Studier vid högskola/universitet | Examen från högskola/universitet

5. Jag vet sedan innan vad sexköpslagen innebär *

Svarsformat (alternativ): Instämmer helt | Instämmer delvis | Varken instämmer eller inte instämmer | Instämmer inte | Instämmer inte alls

Lag (1998:408) om förbud mot köp av sexuella tjänster

Den som mot ersättning skaffar sig en tillfällig sexuell förbindelse, döms - om inte gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken - för köp av sexuella tjänster till böter eller fängelse i högst sex månader.

6. Hur definierar du sexuell förbindelse, utöver samlag? *

Svarsformat: Fri text

7. Anser du att försäljning av sexuella tjänster bör vara olagligt i Sverige? *

Svarsformat (alternativ): Ja | Vet inte/ingen åsikt | Nej

8. Om ja, varför?

Svarsformat: Fri text

9. Vilka anledningar kan enligt din åsikt finnas bakom försäljning av sexuella tjänster?

Svarsformat: Fri text

10. Anser du att köp av sexuella tjänster bör vara olagligt i Sverige? *

Svarsformat (alternativ): Ja | Vet inte/ingen åsikt | Nej

11. Om ja, varför?

Svarsformat: Fri text

12. Vilka anledningar kan enligt din åsikt finnas bakom köp av sexuella tjänster?

Svarsformat: Fri text

13. Anser du att det håller på att bli vanligt och socialt acceptabelt att sälja sexuella tjänster fysiskt? *

Svarsformat (alternativ): Ja | Vet inte/ingen åsikt | Nej

Onlyfans

Onlyfans är en hemsida där kreatörer och fans kan interagera med varandra och ta del av det content som laddas upp. Med content avses all typ av material som publicerats på Onlyfans som till exempel foto, video, ljud och text. Kreatör är benämningen på den användare som har ett skapar-konto för att publicera content som andra användare kan ta del av. Användaren kan även ställa in sitt konto som ett fan och kan då följa och se kreatörens publicerade content. Man får tillgång till det publicerade materialet genom att betala för en prenumeration eller betala per visning av det valda materialet (Onlyfans, 2022).

14. Känner du till hemsidan Onlyfans sedan tidigare? *

Svarsformat (alternativ): Ja | Nej

15. Känner du någon som är aktiv på Onlyfans? *

Svarsformat (alternativ, mer än ett svar möjligt): Ja, kreatör | Ja, fan (prenumerant) | Nej

16. På vilket sätt tror du att Onlyfans påverkar kreatörens självbild? *

Svarsformat: Fri text

17. Anser du att det håller på att bli vanligt och socialt acceptabelt att sälja explicit material av sin kropp, till exempel nakenbilder och videor? *

Svarsformat (alternativ): Ja | Vet inte/ingen åsikt | Nej